

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๖

คำนำ

แนวทางและแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลเล่มนี้ ได้กล่าวถึงสภาพพื้นฐานทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา และแผน/โครงการต่างๆ ของตำบลหนองเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ สภาพความต้องการของเกษตรกรอันจะทำให้การพัฒนาการเกษตรเป็นแบบยั่งยืนได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกษตรกรช่วยเหลือตนเองได้ในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน

ในการจัดทำเอกสารแนวทางการพัฒนาการเกษตรตำบลเล่มนี้ ได้มีการจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านในทุกหมู่บ้าน โดยได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอเสนาและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(นายสันทวุฒิ วิทยาภรณ์)

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจรายงาน

(นางสาวอริสา ฉายรัมย์)

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
รักษาราชการแทนเกษตรอำเภอเสนา

สารบัญ

	เรื่อง	หน้า
	คำนำ	ก
	สารบัญ	ข
	สารบัญตาราง	จ
	สารบัญภาพ	ซ
บทที่ ๑	ข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
	๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
	๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
	๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
	๑.๓ ขอบเขตการปกครอง	๒
	๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
	๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๒
	๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๒
	๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๒
	๓ สภาพภูมิอากาศ	๓
	๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๓
	๓.๒ ฤดูกาล	๓
	๔ เส้นทางคมนาคม	๖
	๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๖
	๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค จังหวัด อำเภอ	๖
	๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๖
	๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๖
	๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน)	๗
	๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๗
	๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๗
	๖.๒ รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร	๗
	๖.๓ จำนวนครัวเรือน	๘
	๖.๔ การศึกษา	๘
	๖.๕ สาธารณสุข	๘
	๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๘
	๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
	๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๐
	๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ	๑๑

สารบัญ (ต่อ)

	เรื่อง	หน้า
บทที่ ๒	การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
๑	ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลบ้านแกว	๑๒
	๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๒
	๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๑๗
	๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๙
	๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๙
	ชนิดสินค้า ข้าว	๑๙
	๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๙
	๒) ปริมาณการผลิต	๒๓
	๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๓
	๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๔
	๕) ต้นทุนการผลิต	๒๔
	๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๕
	๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๕
	ชนิดสินค้า กล้ายน้ำว่า	๒๕
	๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๕
	๒) ปริมาณการผลิต	๒๖
	๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๗
	๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๗
	๕) ต้นทุนการผลิต	๒๘
	๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๘
	๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๘
	ชนิดสินค้า มะพร้าว	๒๙
	๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๙
	๒) ปริมาณการผลิต	๓๐
	๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๐
	๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๑
	๕) ต้นทุนการผลิต	๓๑
	๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๑
	๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

	เรื่อง	หน้า
๒	ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๒
	๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix	๓๖
บทที่ ๓	ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาเกษตรระดับตำบล	
๑	แนวทางการพัฒนา	๓๘
	๑.๑ พัฒนาการผลิตสินค้า	๓๘
	๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๓๘
	๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๓๙
	๑.๔ การแปรรูปผลผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์	๔๐
๒	สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๔๑
	บรรณานุกรม	๔๒
	ภาคผนวก	๔๓

สารบัญตาราง

	เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑	ข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
	ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนหมู่บ้าน และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	๒
	ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝน เป็นรายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔	๔
	ตารางที่ ๓ แสดงอุณหภูมิ เป็นรายเดือน ปี พ.ศ. พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔	๕
	ตารางที่ ๔ แสดงความชื้นสัมพัทธ์ เป็นรายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔	๕
	ตารางที่ ๕ ตารางแสดงจำนวนประชากร	๘
	ตารางที่ ๖ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
	ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลพืชเศรษฐกิจ	๑๐
	ตารางที่ ๘ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๑
	ตารางที่ ๙ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๑
	ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และกลุ่มอื่นๆ	๑๑
บทที่ ๒	การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
	ตารางที่ ๑๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๒
	ตารางที่ ๑๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๑๓
	ตารางที่ ๑๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร	๑๓
	ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๔
	ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๕
	ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๕
	ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร	๑๕
	ตารางที่ ๑๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๖
	ตารางที่ ๑๙ แสดงทรัพยากรดิน	๑๗
	ตารางที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว	๒๑
	ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว	๒๓
	ตารางที่ ๒๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๕/๖๖	๒๔
	ตารางที่ ๒๓ แสดง Smart Farmer และ Young Smart Farmer	๒๕
	ตารางที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า	๒๕
	ตารางที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า	๒๖
	ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า	๒๘
	ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว	๒๙
	ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว	๓๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

	เรื่อง	หน้า
	ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว	๓๑
	ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๒
	ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๓๖
บทที่ ๓	ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	
	ตารางที่ ๓๒ สรุปลำดับโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๔๑
	ภาคผนวก	
	ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์ SWOT ตำบลบ้านแกว	๖๔

สารบัญภาพ

	เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑	ข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
	ภาพที่ ๑ แสดงขอบเขตตำบล	๑
	ภาพที่ ๒ แสดงชุดดิน	๓
	ภาพที่ ๓ แสดงเขตชลประทานและแม่น้ำ	๗
	ภาพที่ ๔ ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
	ภาพที่ ๕ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๐
บทที่ ๒	การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
	ภาพที่ ๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ	๑๒
	ภาพที่ ๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๓
	ภาพที่ ๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๔
	ภาพที่ ๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๔
	ภาพที่ ๑๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่าย)	๑๖
	ภาพที่ ๑๑ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน	๑๗
	ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน	๑๗
	ภาพที่ ๑๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน	๑๘
	ภาพที่ ๑๔ แสดงเขตพื้นที่ชลประทานและแม่น้ำ	๑๙
	ภาพที่ ๑๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๐
	ภาพที่ ๑๖ แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว	๒๐
	ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๑
	ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๒
	ภาพที่ ๑๙ แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว	๒๒
	ภาพที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว	๒๓
	ภาพที่ ๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว	๒๔
	ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า	๒๖
	ภาพที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า	๒๗
	ภาพที่ ๒๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า	๒๗
	ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว	๒๙
	ภาพที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว	๓๐
	ภาพที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะพร้าว	-๓๑

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบลบ้านแกว อำเภอสมนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

*****

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

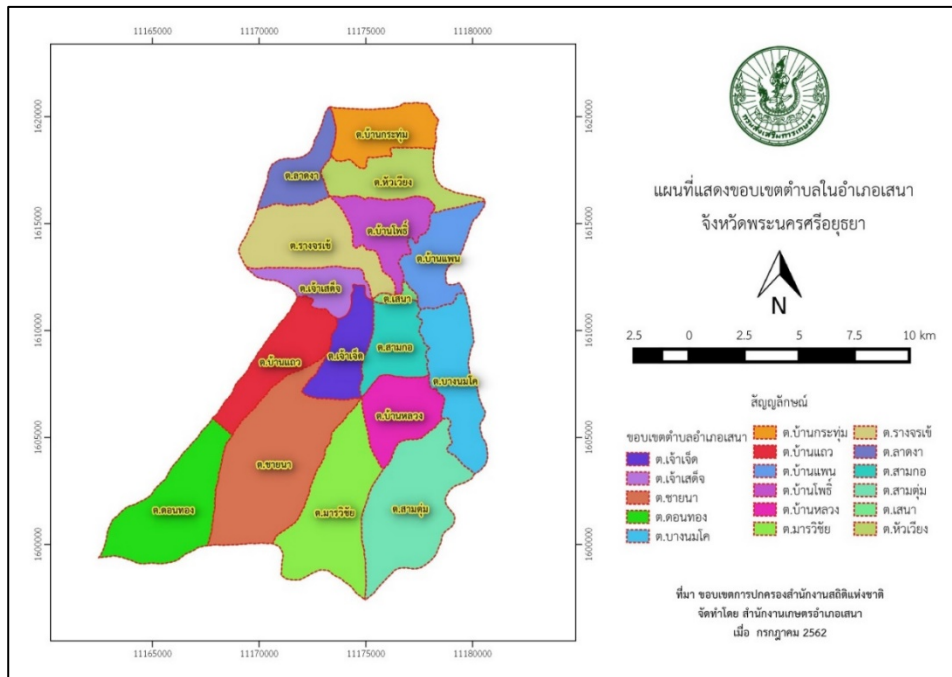
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลบ้านแกว เดิมชาวบ้านมีการตั้งบ้านเรือนอยู่ตามบริเวณแม่น้ำลำคลองเป็นแกวเป็นแนวไป ตามแม่น้ำลำคลอง จึงได้ชื่อว่าบ้านแกวและต่อมาได้แยกไปอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าเสด็จ ๖ หมู่ และอยู่นอกเขตเทศบาล ๑ หมู่

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

ตำบลบ้านแกวตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอสมนา มีระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอสมนาเป็นระยะทางประมาณ ๘ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลเจ้าเสด็จ อำเภอสมนา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลเจ้าเจ็ด และตำบลชายนา อำเภอสมนา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลตำบลคอนทอง อำเภอสมนา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลตำบลแก้วฟ้า อำเภอบางซ้าย

ภาพที่ ๑ แสดงขอบเขตตำบลในอำเภอสมนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอสมนา พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๓ ขอบเขตการปกครอง

ตำบลบ้านแกว แบ่งการปกครอง ออกเป็น ๗ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล ๑ แห่ง และเทศบาล ๑ แห่ง ตำบลบ้านแกวมี ๗ หมู่บ้าน ดังนี้ หมู่ที่ ๑ หมู่บ้านสาลี, หมู่ที่ ๒ หมู่บ้านบ้านแกว, หมู่ที่ ๓ หมู่บ้านบ้านหนองบัว, หมู่ที่ ๔ หมู่บ้านบ้านกลาง, หมู่ที่ ๕ หมู่บ้านหัวถนน, หมู่ที่ ๖ หมู่บ้านบ้านโรงสูง และหมู่ที่ ๗ หมู่บ้านหนองลำเจียก

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนหมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตำบล	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	องค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านแกว	๑	สาลี	เทศบาลตำบลเจ้าเจ็ด
	๒	บ้านแกว	
	๓	บ้านหนองบัว	
	๔	บ้านกลาง	
	๕	หัวถนน	
	๖	บ้านโรงสูง	
	๗	หนองลำเจียก	องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทอง

ที่มา : เทศบาลตำบลเจ้าเจ็ด และองค์การบริหารส่วนตำบลดอนทอง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

สภาพพื้นที่ของตำบลบ้านแกวมี ลักษณะเป็นที่ราบลุ่มสลับกับกลุ่มมาก เมื่อถึงฤดูน้ำหลากมักจะท่วมพื้นที่ทำการเกษตร และพื้นที่ปลูกบ้านเรือน มีพื้นที่ทำการเกษตรประมาณร้อยละ ๙๑ ของพื้นที่ทั้งหมด

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลชายนา อำเภอเสนา มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีพื้นที่ป่าไม้

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

เป็นที่ราบลุ่มและทุ่งนา ไม่มีภูเขา สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๓ - ๕.๕ เมตร นักธรณีวิทยากล่าวว่า เมื่อประมาณ ๑๑,๐๐๐ ถึง ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว พบหลักฐานที่แสดงว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเคยถูกน้ำทะเลท่วมถึงมาก่อน ต่อมาการทับถมของตะกอนจากทะเลและแม่น้ำจันทน์เขิน กลายเป็นแผ่นดินหรือที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้น พอถึงหน้าน้ำ ก็จะมีน้ำหลากพัดพาตะกอนจากต้นน้ำมาท่วมตามที่ลุ่ม เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ตำบลบ้านแกวประกอบด้วยชุดดิน ๑ ชุดด้วยกันคือ ชุดดินเสนา มีรายละเอียดดังนี้

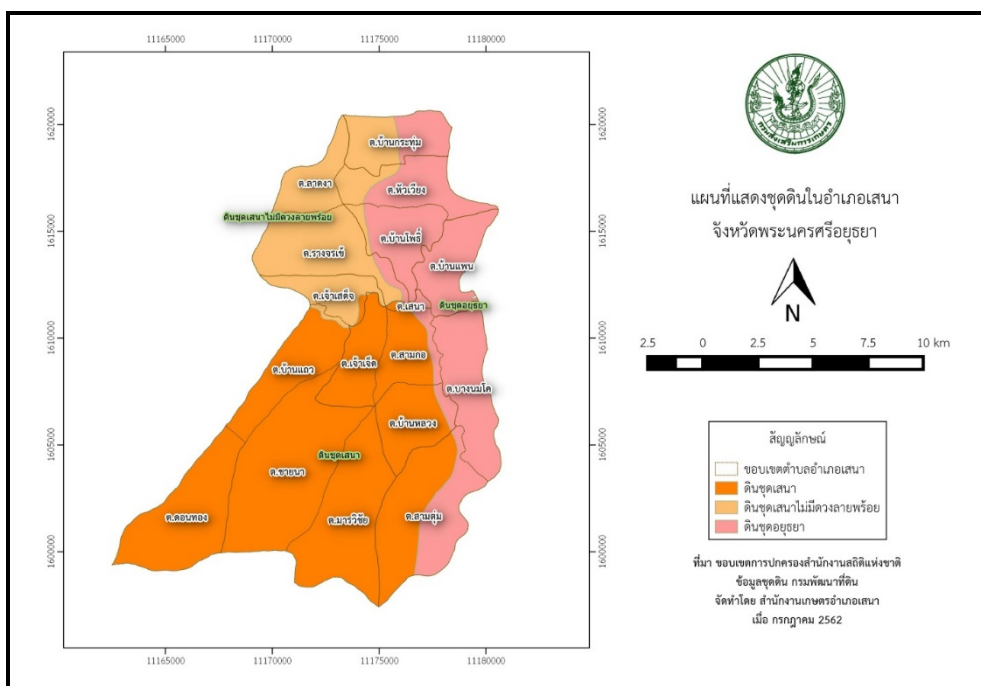
๑. ชุดดินเสนา (Sena Series: Se)

ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีดำ หรือสีเทาเข้ม ถัดลงไปเป็นสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลและเป็นดินเลนสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาลแก่หรือแดงปนเหลืองปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก (pH ๔.๐-๔.๕) ดินล่างตอนล่างเป็นดินเลนเหนียว สีเทาเข้มหรือสีเทา จุดประสีเหลืองปนน้ำตาล จะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันปนอยู่ในระดับความลึกตั้งแต่ ๕๐-๑๐๐ ซม. และพบรอยไหลผิวหน้าอัดมันและผลึกยิปซัม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๘.๐)

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์
๐ - ๒๕	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
๒๕ - ๕๐	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
๕๐ - ๑๐๐	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ ดินเป็นกรดจัดมาก มีน้ำท่วมสูง ๑ เมตร นาน ๔ - ๕ เดือน ใช้ทำนาหว่านได้เพียงอย่างเดียว ผลผลิตต่ำ ในบริเวณพื้นที่เขตชลประทานใช้ทำนาคำ หรืออาจปลูกพืชผักและพืชไร่ในฤดูแล้ง แต่ผลผลิตไม่ดีนัก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ควรปรับปรุงสภาพกรดของดินให้เหมาะสม โดยการใช้ปูนมาร์ล และไถคลุมเคล้ากับดินทิ้งไว้ตั้งแต่ก่อนฤดูปลูก ควรปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีควบคู่กันเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติดินทั้งทางกายภาพและทางเคมีให้ดีขึ้น

ภาพที่ ๒ แสดงชนิดดินในอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศของตำบลบ้านแกว มีลักษณะร้อนชื้นอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม ๒ มรสุม คือ

๑. ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูหนาวซึ่งอากาศจะเย็นและแห้งแล้ง
๒. ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ในฤดูฝนทำให้มีฝนตกชุกเป็นเวลานาน

๓.๒ ฤดูกาล

ตำบลดอนทองมีฤดูกาลแบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

๑. ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายนจนถึงเดือนตุลาคม ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน ฝนเริ่มตกและจะตกถี่ขึ้นในเดือนสิงหาคม หรือเดือนกันยายน ซึ่งเป็นเดือนที่มี

ฝนตกชุกที่สุดของอำเภอเสนา ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดฝนที่ตกในระยะนี้ได้รับอิทธิพลมาจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นอิทธิพลของพายุดีเปรสชันจากทะเลจีนใต้ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมฝนจะเริ่มน้อยลงรวมระยะเวลาของฤดูฝนประมาณ ๕ เดือน

๒. ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนจนถึงเดือนมกราคม ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจะเป็นระยะเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาวคือลมมรสุมเฉียงใต้เริ่มอ่อนลง ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาแทนที่ จึงนับว่าเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งอุณหภูมิจะไม่ลดต่ำมากนักเพราะอำเภอเสนาอยู่ปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและอยู่ใกล้อ่าวไทยไอน้ำจากทะเลทำให้หนาวน้อยลง รวมระยะเวลาของฤดูหนาวประมาณ ๓ เดือน

๓. ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนลง ทำให้อากาศเริ่มร้อนและจะร้อนอบอ้าวที่สุดในเดือนเมษายน สาเหตุเพราะการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์และการถูกปกคลุมด้วยความกดอากาศสูง จากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกซึ่งเป็นต้นกำเนิดของกระแสลมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดเข้าสู่อ่าวไทยทำให้อากาศร้อนมากขึ้น แต่อำเภอเสนายังไม่ร้อนมากที่สุดเพราะมีแม่น้ำลำคลองมากมายจึงช่วยคลายความร้อนลงได้บ้าง รวมระยะเวลาของฤดูร้อน ประมาณ ๔ เดือน

ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝน เป็นรายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ตำบลบ้านแ้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เดือน	๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔		
	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก	ปริมาณฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก	ปริมาณฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก	ปริมาณฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)
ทั้งปี	๑๐๒๙.๑	๙๐	๘๐.๗	๑๓๖๙.๘	๑๑๗	๗๖.๕	๑๑๑๙.๖	๑๑๔	๖๐.๖
มกราคม	๙.๙	๒	๗.๕	๕.๓	๓	๓.๙	๒๓.๑	๒	๒๐.๓
กุมภาพันธ์	๐.๐	๐	-	๐.๔	๑	๐.๔	๑๙.๑	๓	๑๐.๖
มีนาคม	๐.๐	๐	-	๗๓.๖	๓	๕๗.๘	๓๓.๐	๕	๑๖.๒
เมษายน	๔๐.๑	๑	๔๐.๑	๒๑.๓	๓	๑๕.๔	๑๐๓.๖	๑๐	๓๖.๖
พฤษภาคม	๘๐.๙	๕	๕๒.๑	๑๘๑.๖	๒๐	๓๕.๘	๑๘๔.๙	๑๖	๕๔.๔
มิถุนายน	๑๔๙.๓	๑๔	๖๐.๓	๒๒๙.๙	๑๔	๕๘.๑	๑๐๗.๓	๑๒	๒๔.๖
กรกฎาคม	๒๘๖.๑	๑๙	๕๙.๖	๒๐๕.๐	๒๑	๕๓.๒	๗๕.๐	๑๑	๒๐.๐
สิงหาคม	๑๐๓.๙	๑๒	๓๙.๘	๒๓๐.๑	๑๗	๗๖.๕	๑๖๓.๔	๑๘	๓๑.๔
กันยายน	๑๔๑.๔	๒๐	๘๐.๗	๑๗๓.๑	๑๖	๒๒.๗	๒๒๒.๓	๑๓	๖๐.๖
ตุลาคม	๑๔๒.๔	๑๓	๓๗.๘	๑๕๘.๓	๑๒	๓๑.๖	๑๐๓.๒	๑๑	๒๕.๐
พฤศจิกายน	๗๕.๑	๔	๓๓.๗	๗๕.๖	๕	๔๐.๐	๔๔.๗	๗	๒๔.๔
ธันวาคม	๐.๐	๐	-	๑๕.๖	๒	๑๒.๗	๔๐.๐	๖	๑๘.๙

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา)

ตารางที่ ๓ แสดงอุณหภูมิ เป็นรายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา (หน่วยวัด : องศาเซลเซียส)

เดือน	๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔		
	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด
ทั้งปี	๒๙.๑	๓๕.๒	๒๓.๓	๒๘.๘	๓๔.๒	๒๓.๓	๒๘.๓	๓๔.๑	๒๓.๓
มกราคม	๒๖.๓	๓๓.๓	๒๐.๗	๒๗.๙	๓๒.๙	๒๒.๘	๒๖.๘	๓๒.๘	๒๑.๒
กุมภาพันธ์	๒๗.๔	๓๔.๔	๒๑.๗	๒๘.๓	๓๕.๐	๒๑.๖	๒๗.๐	๓๓.๕	๒๑.๖
มีนาคม	๓๐.๓	๓๗.๗	๒๔.๘	๓๐.๔	๓๖.๕	๒๔.๒	๒๙.๑	๓๔.๒	๒๓.๙
เมษายน	๓๒.๔	๔๐.๐	๒๖.๓	๓๐.๙	๓๗.๐	๒๔.๘	๒๙.๐	๓๔.๘	๒๓.๘
พฤษภาคม	๓๒.๐	๓๙.๐	๒๕.๙	๒๙.๙	๓๕.๑	๒๔.๖	๒๙.๓	๓๕.๒	๒๔.๕
มิถุนายน	๓๐.๐	๓๖.๓	๒๔.๓	๒๘.๖	๓๔.๖	๒๒.๖	๒๙.๓	๓๔.๗	๒๔.๙
กรกฎาคม	๒๘.๘	๓๔.๐	๒๓.๕	๒๘.๒	๓๓.๓	๒๓.๐	๒๘.๘	๓๓.๕	๒๔.๖
สิงหาคม	๒๙.๔	๓๔.๓	๒๓.๙	๒๙.๐	๓๔.๑	๒๔.๐	๒๘.๓	๓๓.๓	๒๓.๗
กันยายน	๒๘.๖	๓๓.๓	๒๓.๑	๒๙.๔	๓๔.๐	๒๔.๘	๒๘.๖	๓๓.๙	๒๓.๙
ตุลาคม	๒๘.๔	๓๓.๖	๒๓.๐	๒๙.๐	๓๓.๗	๒๔.๓	๒๘.๖	๓๔.๒	๒๓.๕
พฤศจิกายน	๒๘.๒	๓๔.๐	๒๑.๖	๒๗.๗	๓๒.๖	๒๒.๙	๒๗.๗	๓๔.๐	๒๒.๒
ธันวาคม	๒๖.๘	๓๒.๖	๒๐.๖	๒๕.๘	๓๑.๐	๒๐.๕	๒๗.๕	๓๓.๗	๒๒.๐

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา)

ตารางที่ ๔ แสดงความชื้นสัมพัทธ์ เป็นรายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เดือน	๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔		
	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด
ทั้งปี	๗๒.๗	๘๘.๑	๕๒.๕	๗๓.๘	๙๐.๐	๕๗.๖	๗๗.๐	๙๐.๘	๗๔.๓
มกราคม	๗๑.๔	๙๐.๐	๔๖.๗	๖๖.๕	๘๓.๔	๔๙.๖	๗๓.๔	๘๙.๖	๗๑.๓
กุมภาพันธ์	๕๙.๙	๗๙.๔	๓๘.๑	๖๒.๓	๘๔.๑	๔๐.๔	๗๒.๕	๘๙.๕	๗๐.๐
มีนาคม	๖๔.๒	๘๕.๓	๔๐.๒	๖๘.๖	๙๐.๑	๔๗.๐	๗๔.๐	๙๐.๓	๗๑.๑
เมษายน	๖๓.๖	๘๕.๙	๓๙.๘	๖๘.๙	๘๘.๙	๔๘.๘	๗๖.๖	๙๑.๑	๗๓.๙
พฤษภาคม	๖๕.๔	๘๕.๔	๔๒.๙	๗๗.๕	๙๒.๙	๖๒.๐	๘๐.๕	๙๒.๗	๗๗.๕
มิถุนายน	๗๔.๔	๙๐.๒	๕๓.๐	๗๗.๐	๙๒.๑	๖๑.๙	๗๘.๘	๙๒.๐	๗๖.๑
กรกฎาคม	๘๑.๒	๙๑.๑	๖๓.๕	๗๙.๔	๙๓.๔	๖๕.๕	๗๙.๔	๙๐.๗	๗๗.๗
สิงหาคม	๗๘.๐	๙๐.๒	๖๒.๒	๘๑.๑	๙๓.๙	๖๘.๓	๘๐.๗	๙๒.๐	๗๘.๔
กันยายน	๘๒.๔	๙๓.๐	๕๗.๙	๘๔.๓	๙๕.๗	๗๒.๘	๘๑.๙	๙๓.๐	๗๘.๘
ตุลาคม	๘๓.๙	๙๔.๑	๖๖.๕	๗๙.๘	๙๓.๙	๖๕.๖	๗๙.๕	๙๑.๗	๗๖.๓
พฤศจิกายน	๗๖.๖	๙๐.๖	๕๗.๘	๗๒.๔	๘๘.๒	๕๖.๗	๗๓.๖	๘๘.๙	๗๐.๙
ธันวาคม	๗๑.๔	๘๑.๕	๕๐.๘	๖๗.๕	๘๒.๘	๕๒.๒	๗๓.๖	๘๘.๐	๖๙.๒

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

ตำบลบ้านแวงมีการคมนาคมทั้งทางและทางน้ำ การคมนาคมทางน้ำมีน้อยแต่จะมีประโยชน์มากในฤดูฝนและฤดูน้ำหลาก ซึ่งมีน้ำท่วมขังพื้นที่ระหว่างเดือนสิงหาคม - เดือนพฤศจิกายน ในท้องที่ทั้ง ๗ หมู่บ้าน สามารถใช้การคมนาคมทางบกได้สะดวก โดยมีถนนลาดยางจากตัวอำเภอไปสิ้นสุดหมู่ที่ ๗ มีถนนลาดยางเชื่อมต่อภายในหมู่บ้าน นอกจากนี้มีทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ ตอนอยุธยา - สาลี ผ่านหมู่ที่ ๑ - ๖ มีถนนลาดยางเชื่อมต่อไปยังหมู่บ้าน ทำให้ราษฎรในท้องที่สามารถสัญจรไปมาได้สะดวก

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค จังหวัด อำเภอ

จากที่ว่าการอำเภอเสนา สามารถเดินทางมายังที่เทศบาลตำบลเจ้าเจ็ด โดยใช้ถนนหมายเลข ๓๒๖๓ ระยะทางประมาณ ๗.๕ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง

ไม่มีรถโดยสารประจำทางในพื้นที่

เส้นทางรถไฟ

ไม่มีเส้นทางรถไฟในพื้นที่

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำที่สำคัญ และมีผลต่อกิจกรรมการเกษตรของตำบลบ้านแวง ประกอบด้วย

๑. คลองชลประทาน เจ้าเจ็ด-บางยี่หน ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือของตำบลบ้านแวงผ่านท้องที่หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ โดยรับน้ำจากโครงการชลประทาน เจ้าเจ็ด - บางยี่หน ซึ่งเกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๒. คลองसान ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่หมู่ที่ ๑ ซึ่งเกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๓. คลองหนองอ้อ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของพื้นที่หมู่ที่ ๑ โดยรับน้ำจากคลองसान เกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๔. คลองหนองลำเจียก ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของพื้นที่หมู่ที่ ๗ โดยรับน้ำจากคลองหนองอ้อ เกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคมในช่วงฤดูฝน

๕. คลองหนองบัว รับน้ำต่อจากคลอง เจ้าเจ็ด-บางยี่หน ไหลผ่านท้องที่หมู่ที่ ๒, ๓ และ ๔ ซึ่งเกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๖. ลำรางลาดปลาตุก รับน้ำจากคลอง เจ้าเจ็ด-บางยี่หน โดยไหลผ่านระหว่างเขตติดต่อระหว่างหมู่ที่ ๑ และ ๒ แล้วไหลผ่านมาเชื่อมกับคลองหนองอ้อบริเวณหมู่ที่ ๑

๗. ลำรางคูตัน รับน้ำจากคลอง เจ้าเจ็ด - บางยี่หน บริเวณท้องหมู่ที่ ๕ ไหลไปยังท้องหมู่ที่ ๖ ซึ่งทำให้เกษตรกรหมู่ที่ ๕ - ๖ สามารถใช้ประโยชน์จากลำรางนี้ด้านการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำ

๘. ลำรางทางทราย รับน้ำจากคลองหนองอ้อบริเวณทิศเหนือของพื้นที่หมู่บ้านหมู่ที่ ๗ แล้วไปเชื่อมต่อกับลำรางทางทราย ทำให้เกษตรกรสามารถนำน้ำไปใช้ในการเกษตรในท้องที่หมู่ที่ ๗

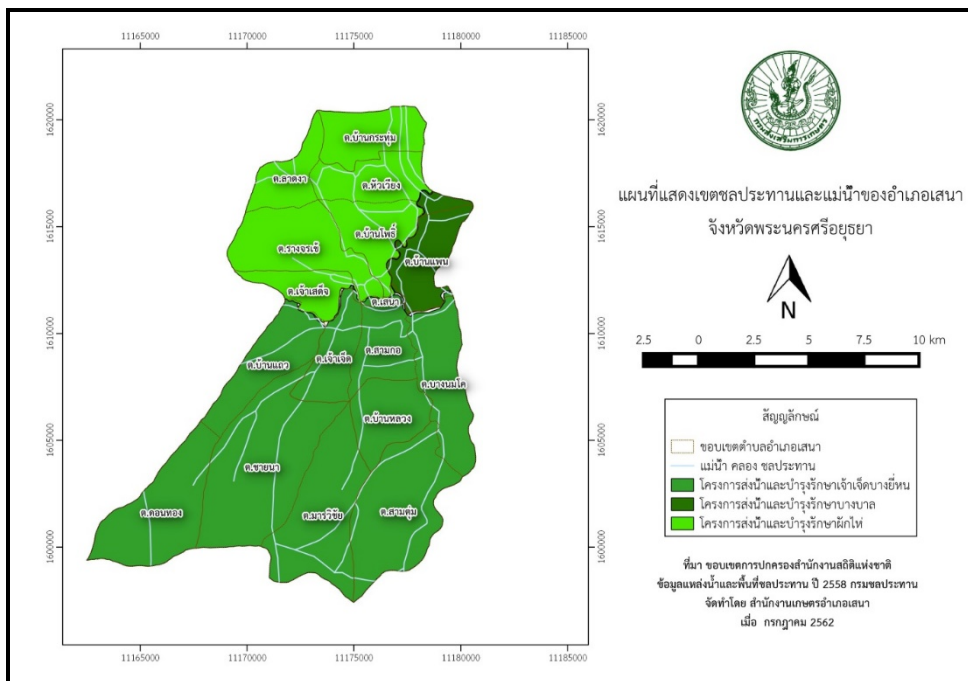
๙. ลำรางกาบหมาก รับน้ำจากคลองหนองลำเจียก ไหลผ่านท้องหมู่ที่ ๗

๑๐. ลำรางหนองบัว รับน้ำจากคลองหนองลำเจียก ไหลผ่านท้องที่บริเวณกลางพื้นที่หมู่ที่ ๗

๑๑. ลำรางสามแยก รับน้ำจากคลองหนองลำเจียก ไหลผ่านบริเวณส่วนใต้ของพื้นที่หมู่ที่ ๗

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

โครงการที่รับผิดชอบตำบลชานนา คือ โครงการส่งน้ำบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด - บางยี่หน

ภาพที่ ๓ แสดงเขตชลประทานและแม่น้ำของอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ. ๒๕๖๖)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลบ้านแก้ว มีครัวเรือนเกษตร ทั้งสิ้น ๓๐๘ ครัวเรือน แบ่งเป็นเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ๖,๖๕๔ ไร่ โดยมีพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว

พื้นที่ปลูกข้าว ๖,๕๕๒ ไร่

พื้นที่ปลูกไม้ผล ๓๖ ไร่

พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น ๑๓ ไร่

พื้นที่ปลูกผัก ๑๑ ไร่

พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๐ ไร่

พื้นที่ปลูกไม้ดอก ๒ ไร่

พื้นที่ปลูกไม้ประดับ ๐ ไร่

พื้นที่ปลูกพืชสมุนไพร ๐ ไร่

๖.๒ รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

- รายได้เฉลี่ย ๕๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้จากภาคเกษตรกรรม ๒๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรกรรม ๕๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

จากข้อมูลและสถิติประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ตำบลบ้านแกวมียุคนับครัวเรือนทั้งหมด ๑,๕๖๗ ครัวเรือน จำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น ๔,๗๘๒ คน แยกเป็นชาย ๒,๓๘๕ คน หญิง ๒,๓๙๗ คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑,๕๖๗ ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนเกษตร ๙๓๕ ครัวเรือน

ตารางที่ ๕ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลบ้านแก้ว

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	สาถึ	๑๕๐	๑๕๘	๒๖๙	๒๘๙	๕๕๘
๒	บ้านแก้ว	๑๒๘	๑๐๐	๒๔๙	๒๖๕	๕๑๔
๓	บ้านหนองบัว	๒๘๒	๑๕๑	๔๐๔	๔๕๖	๘๖๐
๔	บ้านกลาง	๒๐๗	๑๖๒	๓๒๖	๓๔๐	๖๖๖
๕	หัวถนน	๒๙๑	๑๘๕	๓๔๙	๓๗๖	๗๒๕
๖	บ้านโรงสูง	๑๒๘	๖๕	๑๒๖	๑๒๓	๒๔๙
๗	หนองลำเจียก	๒๔๒	๑๑๔	๓๐๕	๓๒๒	๖๒๗

(ที่มา: ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๖)

๖.๔ การศึกษา

ตำบลบ้านแก้ว มี ๒ แห่ง โดยแบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านแก่วิทยาการ และโรงเรียนเซนต์จอห์นบพิตร (เอกชน)

๖.๕ สาธารณสุข

ตำบลบ้านแก้ว มีสถานพยาบาล จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๑ แห่ง

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลบ้านแก้ว นับถือศาสนาพุทธ มีส่วนน้อยที่นับถือศาสนาคริสต์ ในพื้นที่ประกอบด้วย วัด จำนวน ๑ แห่ง โบสถ์ จำนวน ๑ แห่ง

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีวันสงกรานต์ ช่วงเดือนเมษายน

ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือนพฤศจิกายน

ประเพณีวันเข้าพรรษา ประมาณเดือนกรกฎาคม

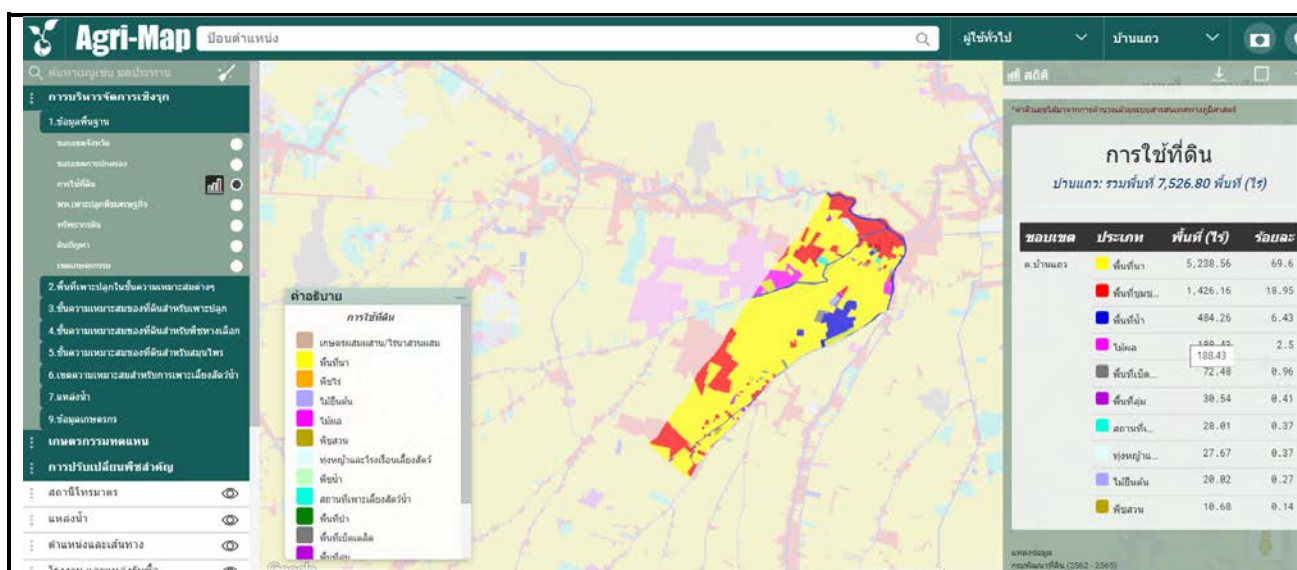

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตำบลบ้านแกว แบ่งประเภทการใช้ที่ดิน แสดงดังตารางที่ ๖
 ตารางที่ ๖ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

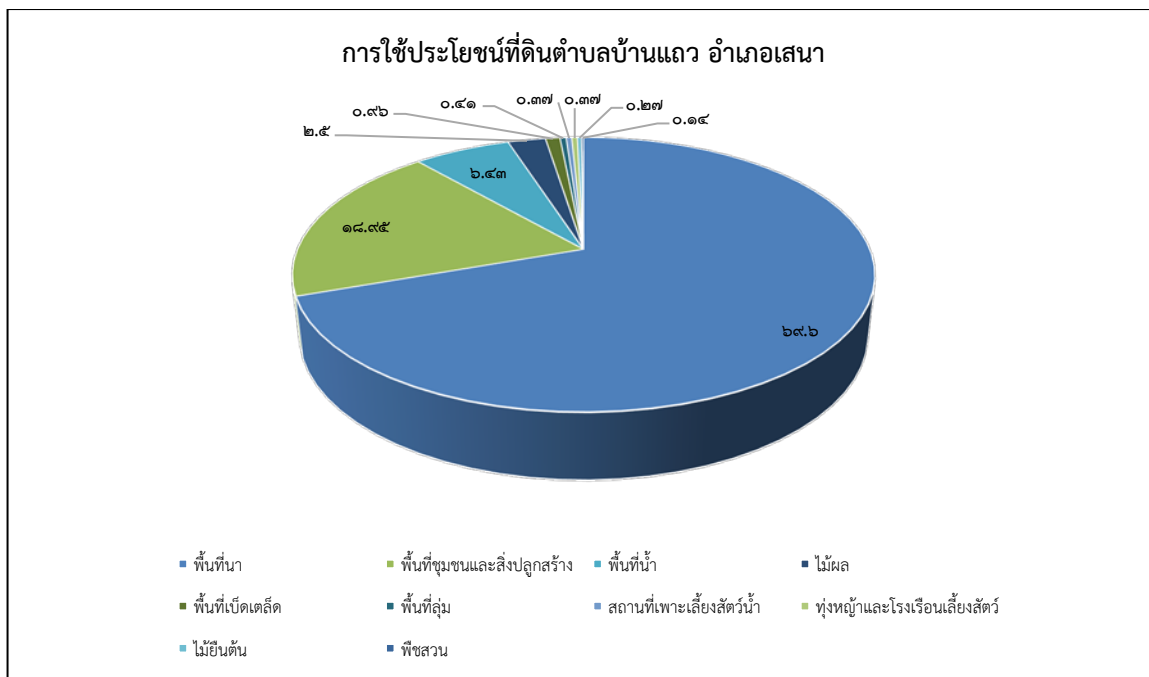
ประเภท	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่นา	๕๒๓๘.๕๖	๖๙.๖
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๔๒๖.๑๖	๑๘.๙๕
พื้นที่น้ำ	๔๘๔.๒๖	๖.๔๓
ไม้ผล	๑๘๘.๔๓	๒.๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๗๒.๔๘	๐.๙๖
พื้นที่ลุ่ม	๓๐.๕๔	๐.๔๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๘.๐๑	๐.๓๗
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๒๗.๖๗	๐.๓๗
ไม้ยืนต้น	๒๐.๐๒	๐.๒๗
พืชสวน	๑๐.๖๘	๐.๑๔

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔ ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๕ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านแก่อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลบ้านแก มีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๑๗,๕๐๐ ไร่ รองลงมา คือ ไม้ดอก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๓๐ ไร่ และ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลบ้านแก่อำเภอเสนา ปี ๒๕๖๖

หมู่ที่	พื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		นาข้าว	ไม้ผล	ไม่ย่นต้น	พืชผัก	พืชไร่	ไม้ดอก	ไม้ประดับ	สมุนไพร/เครื่องเทศ
๑	๔๕๒	๔๕๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐
๒	๑๒๗	๑๒๗	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๓	๓๖๐	๓๕๕	๐	๐	๕	๐	๐	๐	๐
๔	๑๖๔	๑๖๔	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๕	๒๘๙	๒๘๕	๒	๐	๐	๐	๒	๐	๐
๖	๒๕๐	๒๕๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๗	๕,๐๑๓	๔,๙๒๒	๗๔	๑๓	๔	๐	๐	๐	๐
รวม	๖,๖๕๔	๖,๕๕๒	๗๖	๑๓	๑๑	๐	๒๐	๐	๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ.๒๕๖๖)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบ้านแกว มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑ กลุ่ม สมาชิก ๗ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ไม่มี วิสาหกิจชุมชน ๒ แห่ง สมาชิก ๑๗ ราย

ตารางที่ ๘ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม
บ้านแกว	๑	๑๕	๑	๗	-	-	๒	๑๗	-	-	-	-
รวม	๑	๑๕	๑	๗	-	-	๒	๑๗	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ.๒๕๖๖

ตารางที่ ๙ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบ้านแกว

ชื่อ	ที่อยู่		ประเภท	จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่			
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรสาธิตร่วมใจ	๔๙	๑	การแปรรูปและ ผลิตภัณฑ์อาหาร	๑๐	นางชุบ ถ่ายเนียม
วิสาหกิจชุมชนบ้านศาลาแดง ร่วมใจพัฒนา	๕๙/๑	๔	การผลิตสินค้า	๗	นางมาลัย พวงทอง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ.๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และกลุ่มอื่นๆ

ชื่อ	ที่อยู่		ประเภท	จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่			
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร					
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน แกวสามัคคี	๔๙	๑	การแปรรูปและ ผลิตภัณฑ์อาหาร	๑๐	นางชุบ ถ่ายเนียม
กลุ่มส่งเสริมอาชีพ					
กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตรและแปรรูป ผลผลิตตำบลบ้านแกว	๔๙	๕	ปลูกพืช	๑๕	นายวิสวัสดิ์ เทียนบุชา

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ.๒๕๖๖

บทที่ ๒
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลบ้านแกว
อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

*****

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลบ้านแกว

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

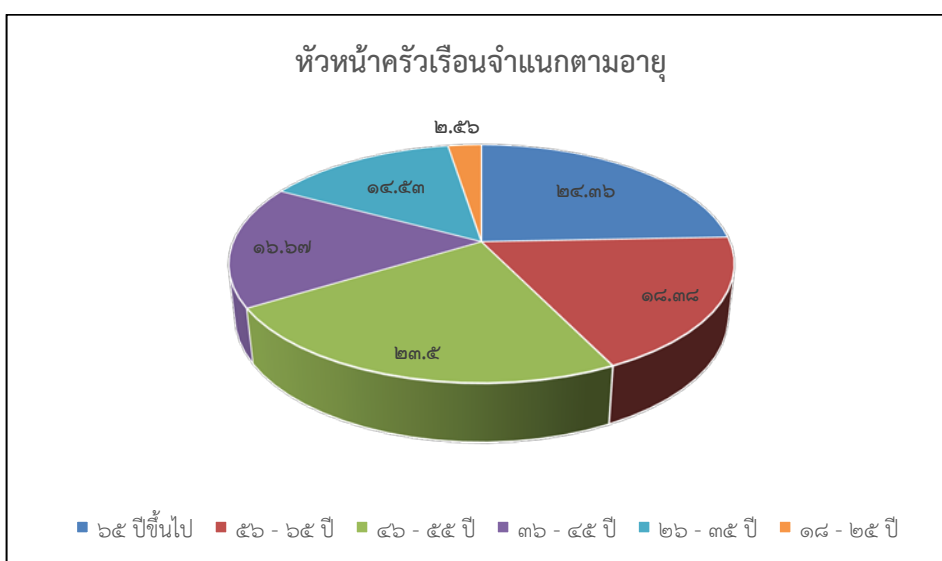
(๑) ครุว์เรือนเกษตรกร

ตำบลบ้านแกวมีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๒๓๔ ครุว์เรือน (จากที่ขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอ) โดยมีหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๗ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๖ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๕๕ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕๐ และอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๔๓ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครุว์เรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๗	๒๔.๓๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๔๓	๑๘.๓๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๕๕	๒๓.๕๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๓๙	๑๖.๖๗
๒๖ - ๓๕ ปี	๓๔	๑๔.๕๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๖	๒.๕๖
รวม	๒๓๔	๑๐๐

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๖ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

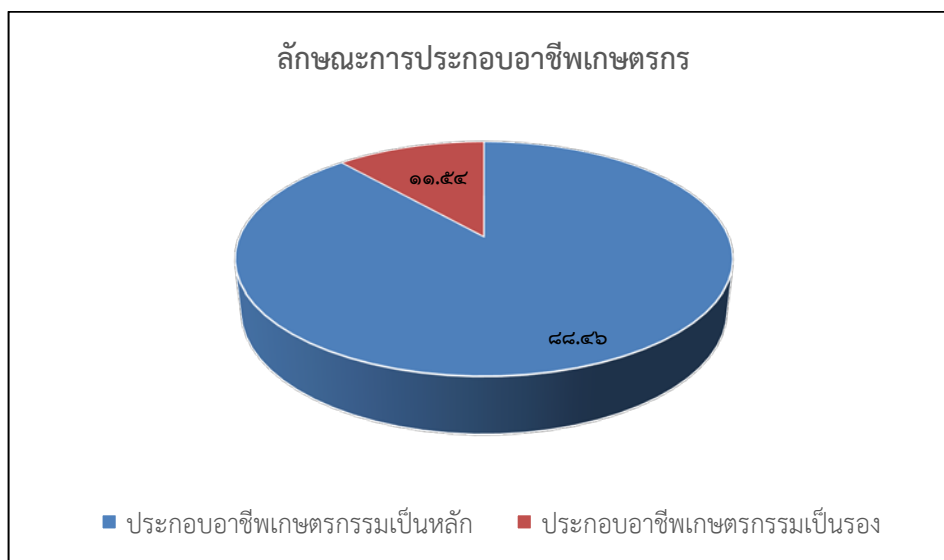
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลบ้านแกวมี่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๒๐๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๔๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๔

ตารางที่ ๑๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบ้านแกวมี่ อำเภอสวน จังหวัดพิจิตร

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒๐๗	๘๘.๔๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๗	๑๑.๕๔

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบ้านแกวมี่ อำเภอสวน จังหวัดพิจิตร

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบ้านแกวมี่ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะเช่าพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๒๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖๓ และเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๗๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๗

ตารางที่ ๑๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบ้านแกวมี่ อำเภอสวน จังหวัดพิจิตร

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๗๕	๑๖.๓๗
เช่า	๒๓๕	๘๓.๖๓

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลบ้านแก้ว มีการถือครองที่ดินประเภทโฉนด จำนวน ๗๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๗๔	๑	๐	๐	๗๕

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบ้านแกว มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๗ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒ แห่ง สมาชิก ๑๗ ราย

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
บ้านแกว	๑	๑๕	๑	๗	-	-	๒	๑๗	-	-	-	-
รวม	๑	๑๕	๑	๗	-	-	๒	๑๗	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ.๒๕๖๖

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลบ้านแกว มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
บ้านแกว	-	๑	-	-	๑	-	-	-	๑
รวม	-	๑	-	-	๑	-	-	-	๑

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ.๒๕๖๖

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลบ้านแกว มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๑ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้าน จำนวนมากที่สุด จำนวน ๗ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๓ ราย รองลงมาคือประมงอาสา ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางราย ทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)									
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน	ชลประทาน
บ้านแกว	-	-	๑	-	๓	๗	-	-	-	-
รวม	-	-	๑	-	๓	๗	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ.๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน
 ตำบลบ้านแก้วไม่มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลบ้านแก้ว

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเนรมิตร เกิดพิพัฒน์

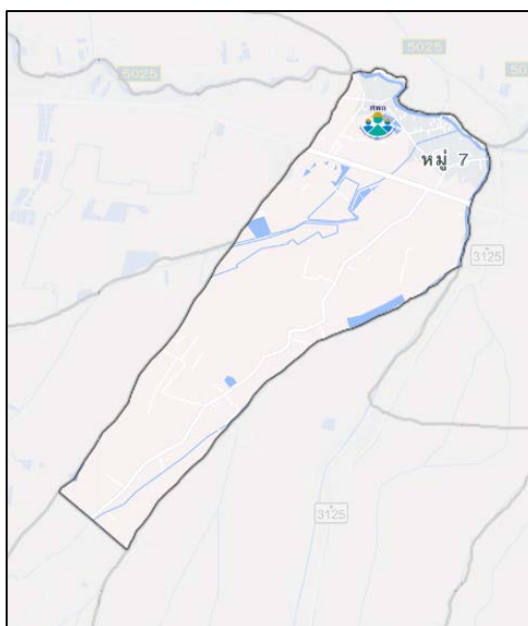
บ้านเลขที่ ม.๓ ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน

ตารางที่ ๑๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลบ้านแก้ว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	บ้านแก้ว	นายเนรมิตร เกิดพิพัฒน์	๐๘๑๔๘๒๘๗๙๘

(ที่มา : ระบบ ศพก. พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่าย) ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่
 ตำบลบ้านแก้ว ไม่มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

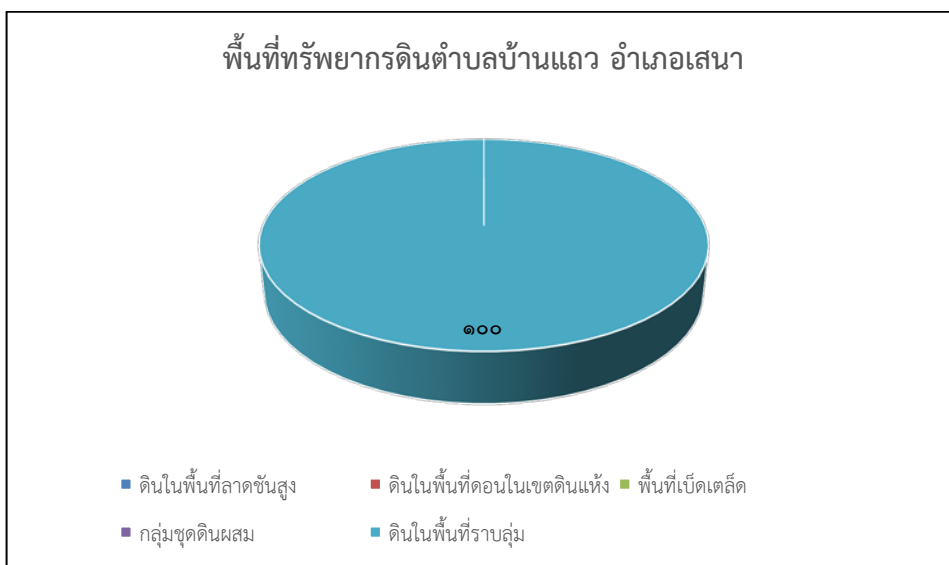

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

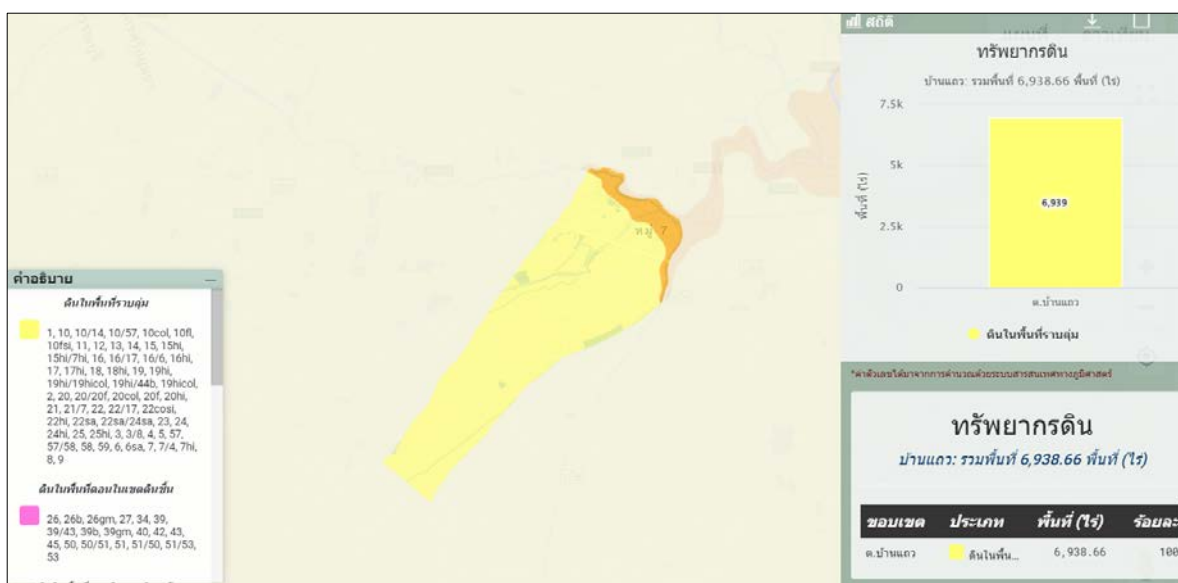
๑) ทรัพยากรดิน

ตารางที่ ๑๙ แสดงทรัพยากรดินตำบลบ้านแก้ว อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง		๐
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง		๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด		๐
กลุ่มชุดดินผสม		๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๖,๙๓๘.๖๖	๑๐๐

ภาพที่ ๑๑ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบ้านแก้ว อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๖)

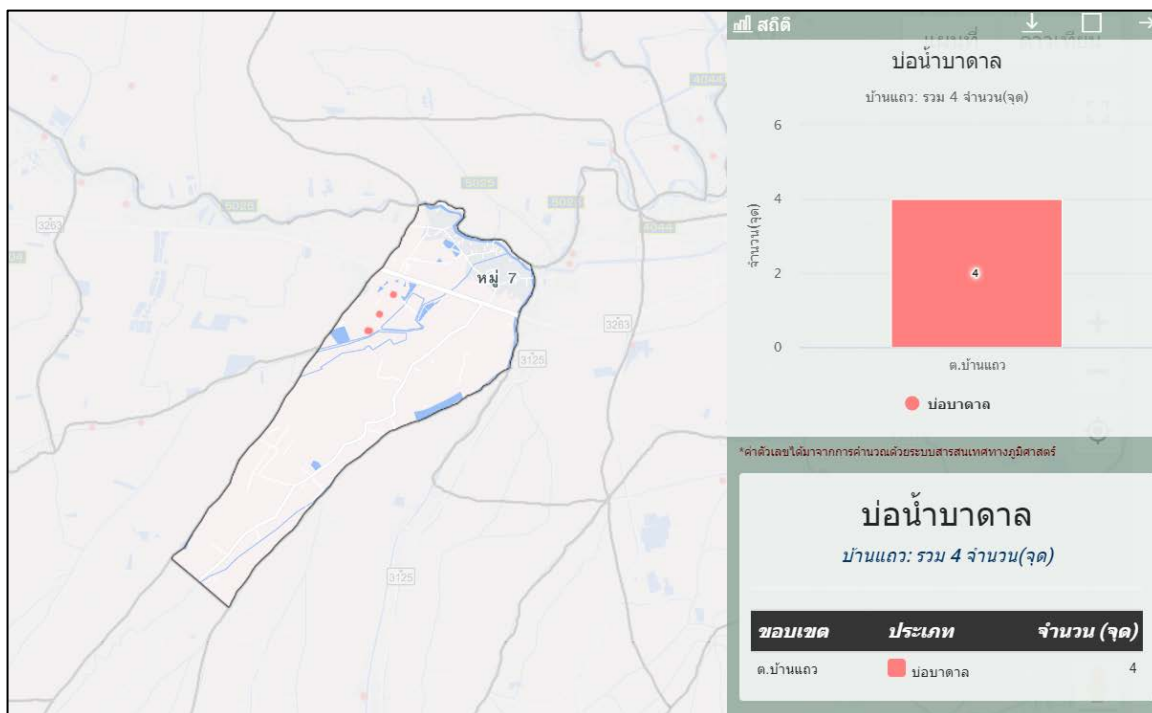
ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลบ้านแก้ว อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลบ้านแกว เป็นพื้นที่อาศัยน้ำจากระบบชลประทานในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลบ้านแกว อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ใช้ในการเกษตรรวมทั้งสิ้น ๔ บ่อ

ภาพที่ ๑๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านแกว อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ.๒๕๖๖)

- แหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านแกว อำเภอสนา ได้แก่ในแม่น้ำลำคลอง ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลบ้านแกว มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง

แหล่งน้ำที่สำคัญ และมีผลต่อกิจกรรมการเกษตรของตำบลบ้านแกว ประกอบด้วย

๑. คลองชลประทาน เจ้าเจ็ด-บางยี่หน ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือของตำบลบ้านแกวผ่านท้องที่หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ โดยรับน้ำจากโครงการชลประทาน เจ้าเจ็ด - บางยี่หน ซึ่งเกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๒. คลองसान ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่หมู่ที่ ๑ ซึ่งเกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๓. คลองหนองอ้อ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของพื้นที่หมู่ที่ ๑ โดยรับน้ำจากคลองसान เกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๔. คลองหนองลำเจียก ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของพื้นที่หมู่ที่ ๗ โดยรับน้ำจากคลองหนองอ้อ เกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคมในช่วงฤดูฝน

๕. คลองหนองบัว รับน้ำต่อจากคลอง เจ้าเจ็ด-บางยี่หน ไหลผ่านท้องที่หมู่ที่ ๒, ๓ และ ๔ ซึ่งเกษตรกรใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนเป็นเส้นทางคมนาคม

๖. ลำรางลาดปลาตุก รับน้ำจากคลอง เจ้าเจ็ด-บางยี่หน โดยไหลผ่านระหว่างเขตติดต่อระหว่าง หมู่ที่ ๑ และ ๒ แล้วไหลผ่านมาเชื่อมกับคลองหนองอ้อบริเวณหมู่ที่ ๑

๗. ลำรางคูตัน รับน้ำจากคลอง เจ้าเจ็ด - บางยี่หน บริเวณท้องหมู่ที่ ๕ ไหลไปยังท้องที่หมู่ที่ ๖ ซึ่งทำให้เกษตรกรหมู่ที่ ๕ - ๖ สามารถใช้ประโยชน์จากลำรางนี้ด้านการเกษตร และอุปโภคบริโภค ตลอดจนใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำ

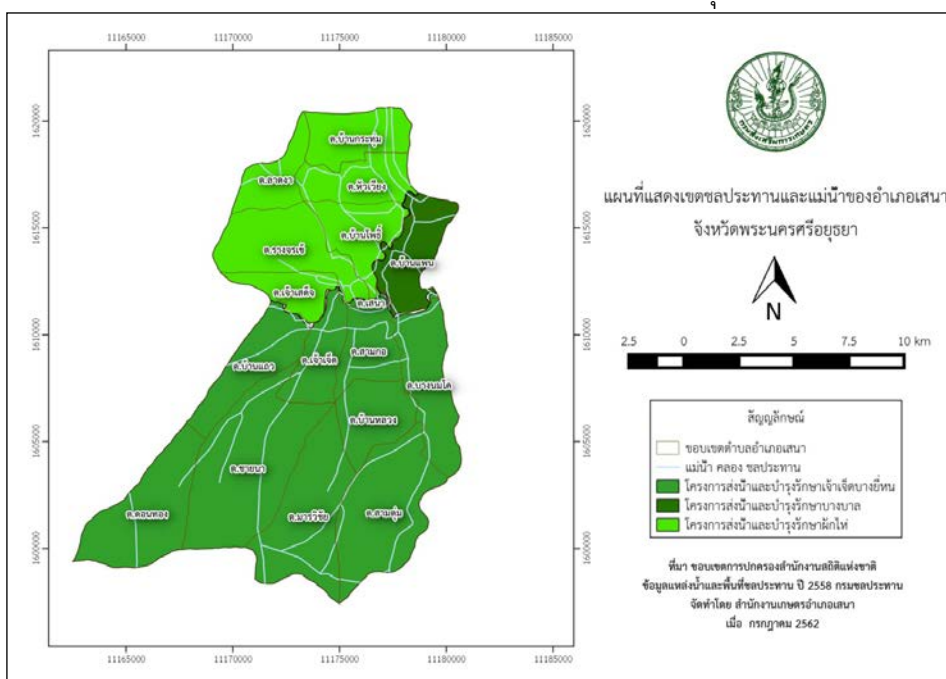
๘. ลำรางทางทราย รับน้ำจากคลองหนองอ้อบริเวณทิศเหนือของพื้นที่หมู่บ้านหมู่ที่ ๗ แล้วไปเชื่อมต่อกับลำรางทางทราย ทำให้เกษตรกรสามารถนำน้ำไปใช้ในการเกษตรในท้องที่หมู่ที่ ๗

๙. ลำรางกาบหมาก รับน้ำจากคลองหนองลำเจียก ไหลผ่านท้องที่หมู่ที่ ๗

๑๐. ลำรางหนองบัว รับน้ำจากคลองหนองลำเจียก ไหลผ่านท้องที่บริเวณกลางพื้นที่หมู่ที่ ๗

๑๑. ลำรางสามแยก รับน้ำจากคลองหนองลำเจียก ไหลผ่านบริเวณส่วนใต้ของพื้นที่หมู่ที่ ๗

ส่วนโครงการที่รับผิดชอบตำบลบ้านแกว คือ โครงการส่งน้ำบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด - บางยี่หน

ภาพที่ ๑๔ แสดงเขตพื้นที่ชลประทานและแม่น้ำ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI

ไม่มี

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้ำ ข้าว

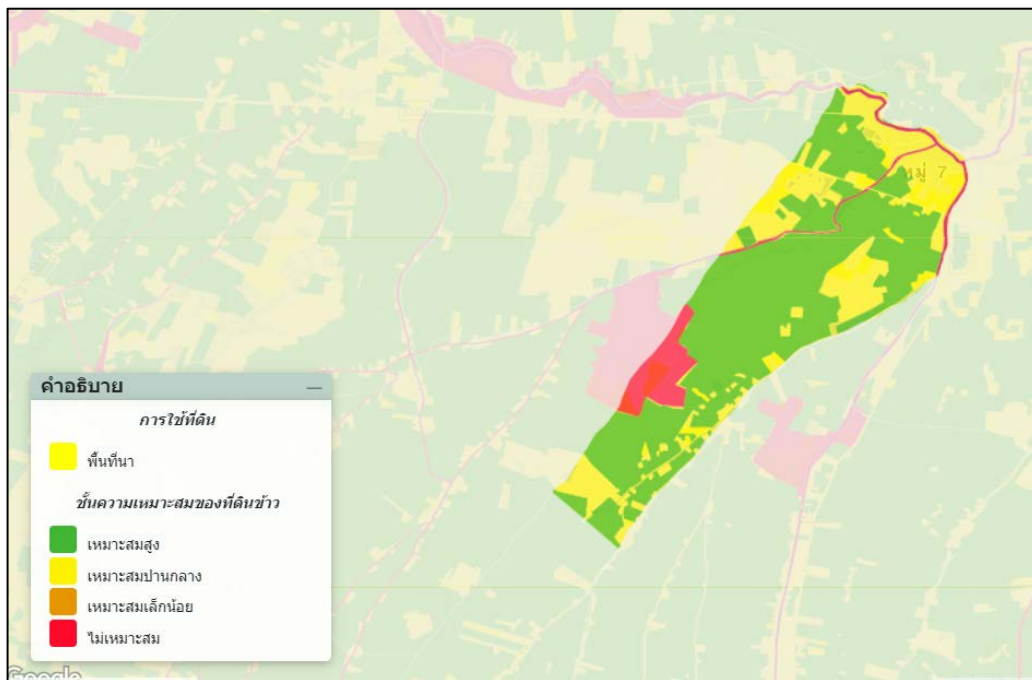
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

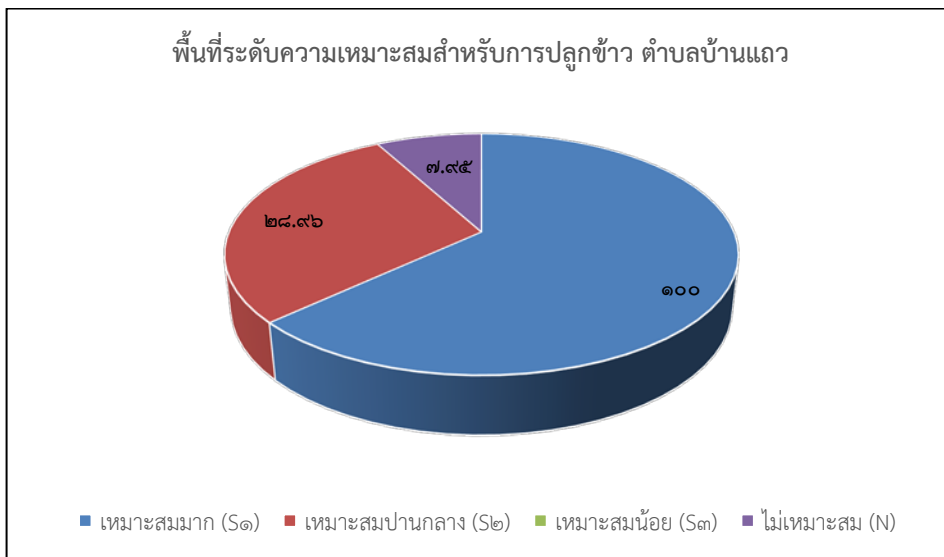
ตำบลบ้านแกว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๗๕๒๖.๘๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔๗๔๙.๐๕ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๑ เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๑๗๙.๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๙๘.๓๑ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๗.๙๕

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๗๕๒๖.๘๐ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านแกว	๔๗๔๙.๐๕	๒๑๗๙.๔๔	๐	๕๙๘.๓๑	๗๕๒๖.๘๐

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอสวน (ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ.๒๕๖๖)

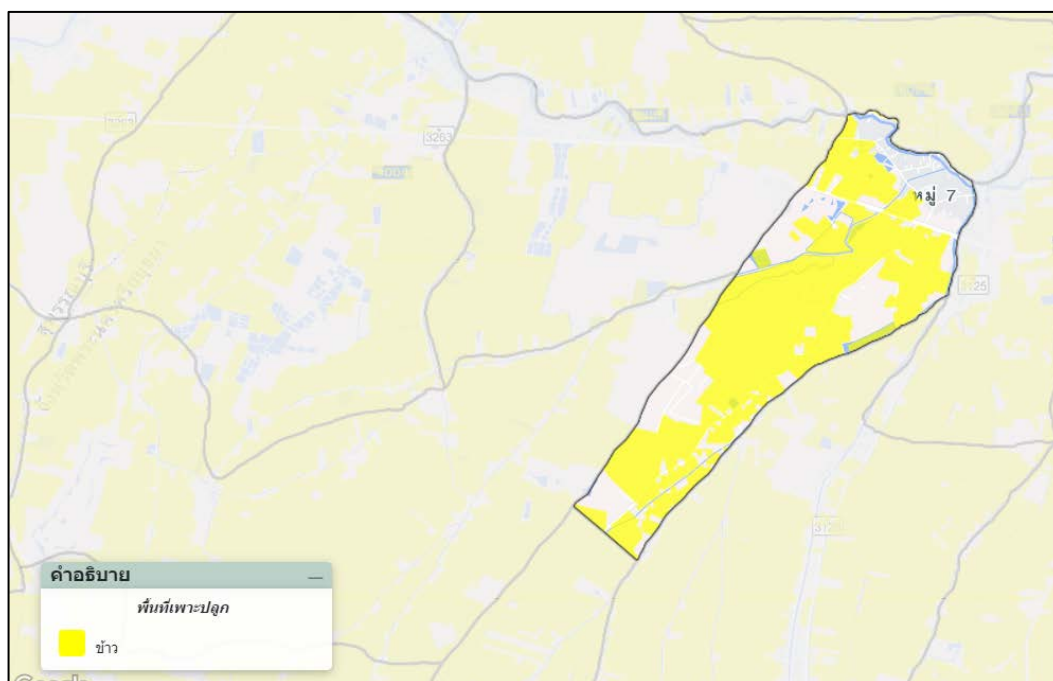
ภาพที่ ๑๖ แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอสวน (ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลบ้านแกว มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๗,๕๐๐.๐๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๓,๖๒๒ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๕ จำนวน ๓,๒๘๐ ไร่ และหมู่ที่ ๔ จำนวน ๓,๒๐๘ ไร่ ตามลำดับ ตารางที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	๔๕๐
๒	๑๒๗
๓	๓๕๕
๔	๑๖๔
๕	๒๘๕
๖	๒๕๐
๗	๔,๙๒๒
รวม	๖,๕๕๒

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ. ๒๕๖๖

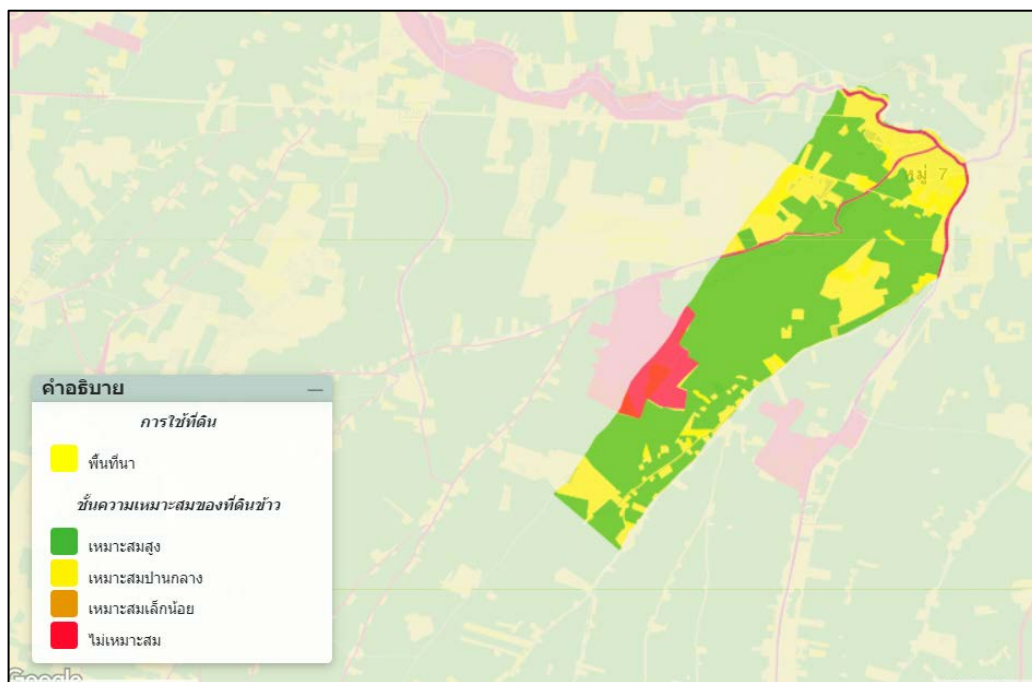
ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

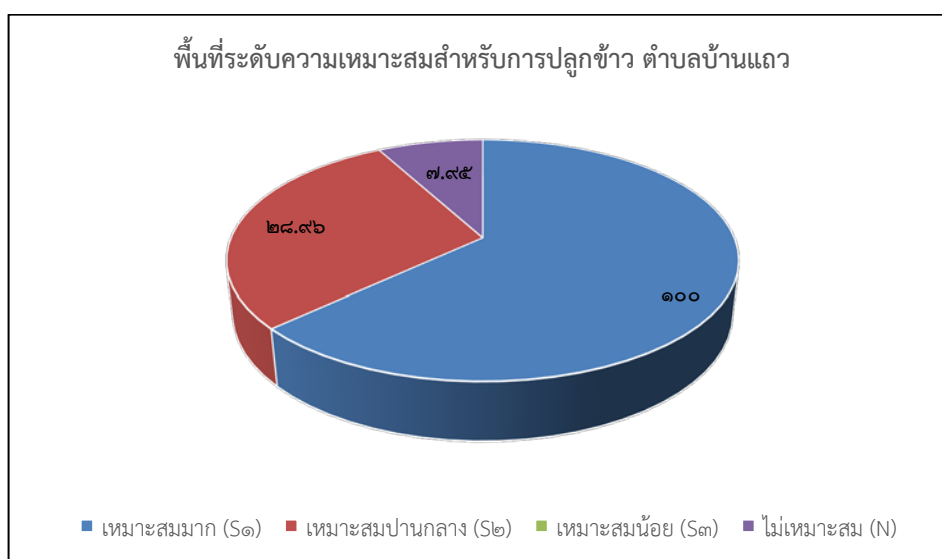
ตำบลบ้านแกว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๗,๕๒๖.๘๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๗๔๙.๐๕ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๑ เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๑๗๙.๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๙๘.๓๑ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๗.๙๕

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๗,๕๒๖.๘๐ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านแกว	๔,๗๔๙.๐๕	๒,๑๗๙.๔๔	๐	๕๙๘.๓๑	๗,๕๒๖.๘๐

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแกว อำเภอสวน (ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๙ แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอสวน (ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ.๒๕๖๖)

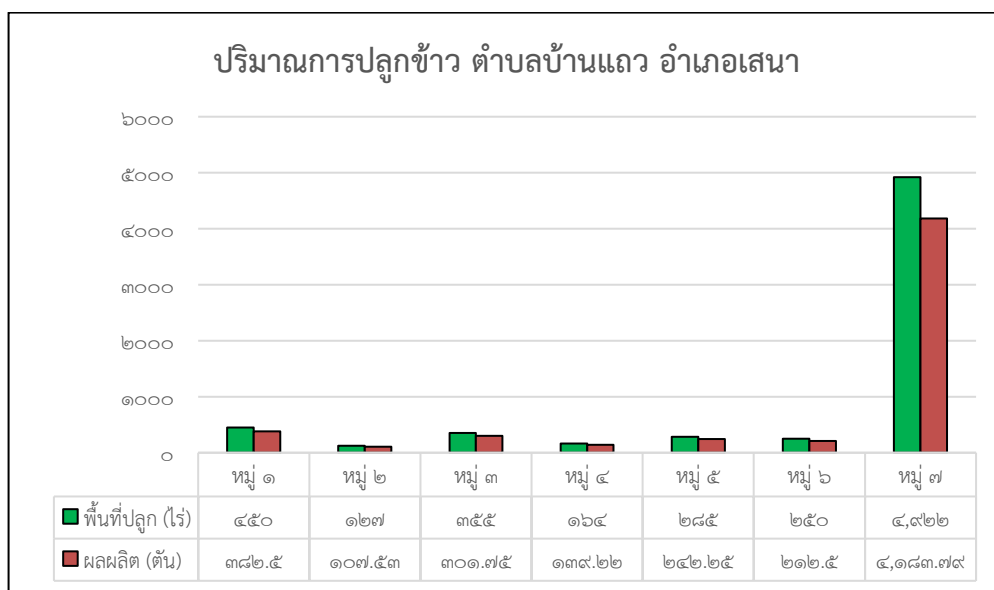
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแกว มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๖,๕๕๒ ไร่ ๒๙๔ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๔,๙๒๒ ไร่ จำนวน ๒๐๑ ครัวเรือน รองลงมาคือ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๔๕๐ ไร่ จำนวน ๒๑ ครัวเรือน และ หมู่ที่ ๓ จำนวน ๓๕๕ ไร่ จำนวน ๑๗ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๒๑	๔๕๐	๔๕๐	๓๘๒.๕๐	๐.๘๕
๒	๗	๑๒๗	๑๒๗	๑๐๗.๕๓	๐.๘๕
๓	๑๗	๓๕๕	๓๕๕	๓๐๑.๗๕	๐.๘๕
๔	๑๐	๑๖๔	๑๖๔	๑๓๙.๒๒	๐.๘๕
๕	๒๐	๒๘๕	๒๘๕	๒๔๒.๒๕	๐.๘๕
๖	๑๘	๒๕๐	๒๕๐	๒๑๒.๕๐	๐.๘๕
๗	๒๐๑	๔,๙๒๒	๔,๙๒๒	๔,๑๘๓.๗๙	๐.๘๕
รวม	๒๙๔	๖,๕๕๒	๖,๕๕๒	๕,๕๖๙.๕๓	๐.๘๕

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าวตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกรในตำบลบ้านแกว ได้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการผลิตข้าว ดังนี้

- (๑) การใช้พันธุ์ดี วางแผนการผลิต คัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ทนต่อโรคและแมลง
- (๒) การเตรียมดิน ใช้วิธีเปียกสลับแห้ง ไถตะและไถแปร ๒ ครั้ง แล้วปล่อยน้ำเข้านา แช่ทิ้งไว้ประมาณ ๓-๕ วัน แล้วคราดทำเทือก และหว่านข้าวออก
- (๓) การปลูก ทำนาแบบหว่านแบบน้ำตม
- (๔) ระบบการให้น้ำ สูบน้ำเข้านา

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลบ้านแกว ส่วนใหญ่จะปลูกข้าวพื้นแข็ง (กข. ๔๑, กข. ๔๗, กข. ๕๗, กข. ๖๑, พิษณุโลก ๒) ซึ่งข้าวพันธุ์เหล่านี้ เมื่อจำหน่ายแล้ว จะมีราคาประมาณ ๖,๕๐๐ – ๖,๙๐๐ บาท/ตัน ซึ่งจะแตกต่างจากข้าวที่เพาะปลูกไว้เพื่อสีรับประทาน เช่น กข. ๔๓ และข้าวหอมปทุม ซึ่งจะมีราคาที่สูงกว่า (ราคาประมาณ ๘,๕๐๐ – ๘,๙๐๐ บาท/ตัน) ทั้งนี้ในพื้นที่ตำบลไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว เกษตรกรจะต้องนำผลผลิตไปจำหน่ายในอำเภออื่น

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านแกว มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer จำนวน ๗ ราย

ตารางที่ ๒๓ แสดง Smart Farmer และ Young Smart Farmer ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม
๑	นาย ผดุงเกียรติ ชูศรี	๕	บ้านแกว	เสนา	๒๕๕๘
๒	นาย เนรมิตร เกิดพิพัฒน์	๕	บ้านแกว	เสนา	๒๕๖๒
๓	นาย ชวัย กรอบมุข	๓	บ้านแกว	เสนา	๒๕๖๕
๔	นาย อนุรักษ์ ตรีสุชี	๑	บ้านแกว	เสนา	๒๕๖๖
๕	นาย กฤษดา เอื้อเพื่อ	๒	บ้านแกว	เสนา	๒๕๖๖
๖	นาย วิสวัสดี เทียนบุษชา	๔	บ้านแกว	เสนา	๒๕๖๖
๗	นาย อนันต์ กองกระวี	๗	บ้านแกว	เสนา	๒๕๖๖

(ที่มา : ระบบเกษตรปราดเปรื่อง, พ.ศ.๒๕๖๖)

ชนิดสินค้า กล้วยน้ำว่า

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

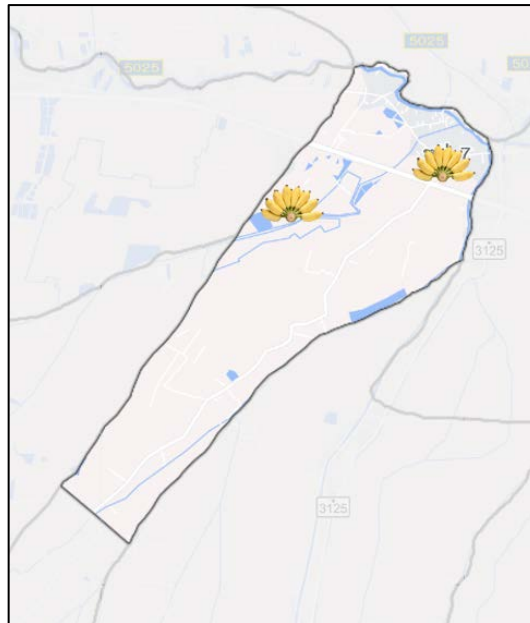
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลบ้านแกว มีพื้นที่ปลูกสำหรับการปลูกกล้วยน้ำว่า จำนวน ๓๐ ไร่ ปลูกมากที่สุด ในหมู่ที่ ๗ จำนวน ๒๙ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๑ จำนวน ๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว่า ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	๑
๒	-
๓	๐
๔	๐
๕	-
๖	-
๗	๒๙
รวม	๓๐

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแ้ว อำเภอสena
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสena พ.ศ. ๒๕๖๖)

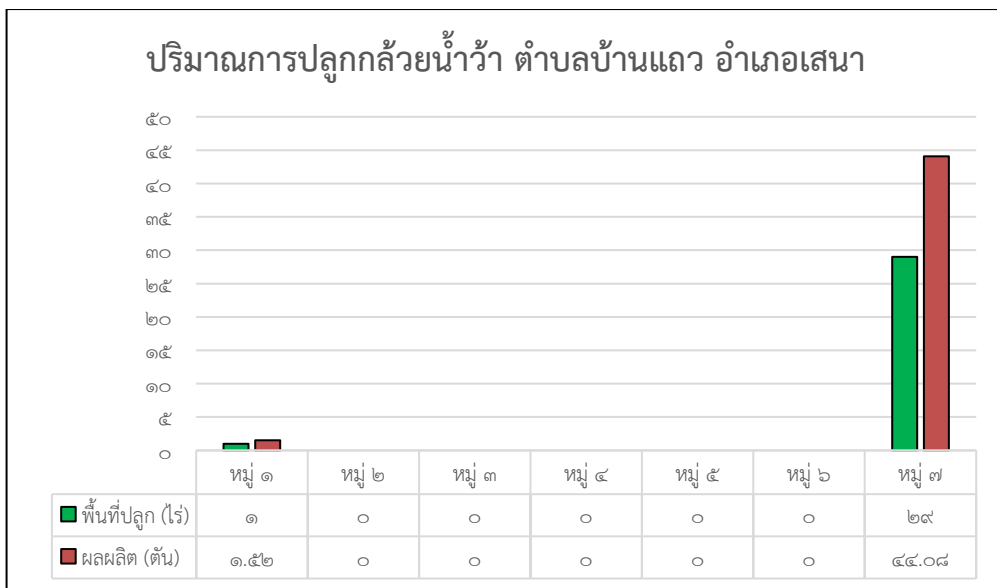
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแ้ว มีพื้นที่การปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน ๓๐ ไร่ ๒ ครัวเรือน

ตารางที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแ้ว อำเภอสena จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑	๑	๑	๑.๕๒	๑.๕๒
๒	-	-	-	-	-
๓	-	๐	๐	-	-
๔	-	๐	๐	-	-
๕	-	-	-	-	-
๖	-	-	-	-	-
๗	๑	๒๙	๒๙	๔๔.๐๘	๒.๒๖๑
รวม	๒	๓๐	๓๐	๔๕.๖	-

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอสena, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกรในตำบลชานนา ได้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการปลูกกล้วยไม้ เช่น การใช้ระบบน้ำ
หยุดแปลง

๔) ภูมิทัศน์การเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านแก้ว มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ดังนี้

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย.	ต.ค	พ.ย.	ธ.ค.
ปลูกกล้วยน้ำว้า											

ภาพที่ ๒๔ แสดงภูมิทัศน์การเพาะปลูกกล้วยน้ำว้าในตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านแกว มีต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า เป็นเงิน ๑๓,๕๕๐ บาท

ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดิน	๑,๖๐๐
๒	ค่าหน่อพันธุ์	๑,๕๐๐
๓	ค่าจ้างปลูก	๑,๘๐๐
๔	ค่าปุ๋ยเคมี+ปุ๋ยคอก	๓,๐๐๐
๕	ค่าน้ำ	๑,๐๐๐
๖	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช	๔๕๐
๗	ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา เช่น ใส่ปุ๋ย ฉีดยา เก็บเกี่ยว และตัดแต่งกิ่ง	๔,๒๐๐
๒๐	รวมต้นทุน (บาท/ไร่)	๑๓,๕๕๐
๒๑	ผลผลิต (กก./ไร่)	๑,๕๒๐
๒๒	ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)	๑๕
๒๓	รายได้ (บาท/ไร่)	๒๒,๘๐๐
๒๔	กำไร (บาท/ไร่)	๙,๒๕๐

(ที่มา : รายงานแสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า พ.ศ.๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้าในตำบลบ้านแกว ส่วนใหญ่จะปลูกกล้วยน้ำว้ามะลิอ่อน และส่วนมากจะจำหน่ายในชุมชน เนื่องจากไม่มีแหล่งรับซื้อ

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านแกว ไม่มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่

ชนิดสินค้า มะพร้าว

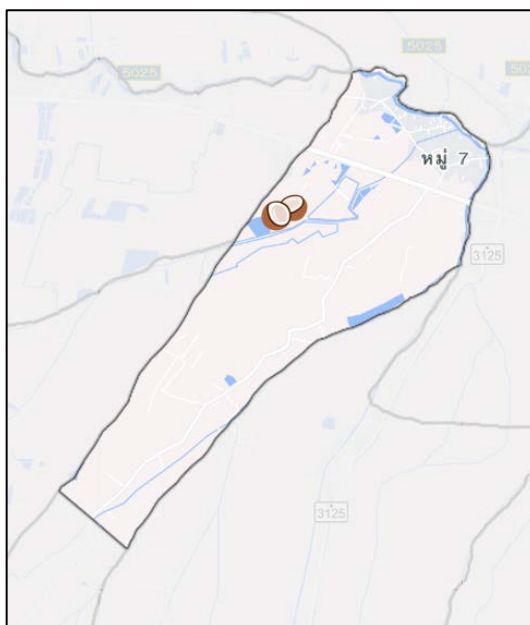
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลบ้านแกว มีพื้นที่ปลูกสำหรับการปลูกมะพร้าว จำนวน ๘ ไร่ ปลูกมากที่สุดในพื้นที่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๘ ไร่
ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	๐
๒	๐
๓	๐
๔	๐
๕	๐
๖	๐
๗	๘
รวม	๘

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ. ๒๕๖๖)

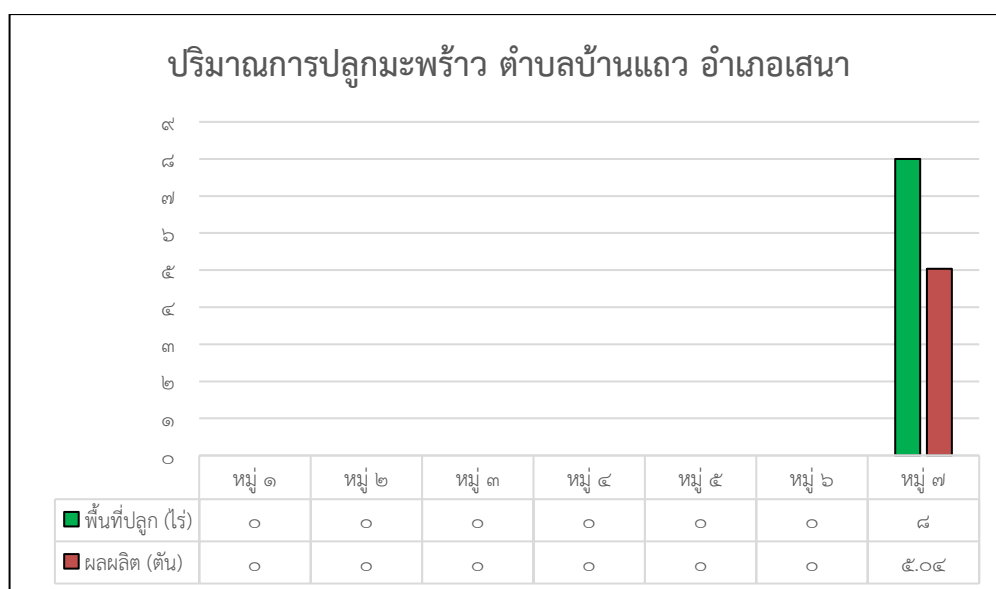
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแกว มีพื้นที่การปลูกมะพร้าว จำนวน ๘ ไร่ ๒ ครัวเรือน

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	-	๐	๐	-	-
๒	-	๐	๐	-	-
๓	-	๐	๐	-	-
๔	-	๐	๐	-	-
๕	-	๐	๐	-	-
๖	-	๐	๐	-	-
๗	๒	๘	๘	๕.๐๔	๐.๖๓
รวม	๒	๘	๘	๕.๐๔	๐.๖๓

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกรในตำบลชานา ได้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการปลูกกล้วยไม้ เช่น การใช้พันธุ์ดี และการใส่ปุ๋ย และการป้องกันแมลง

๔) ภูมิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านแกว มีการปลูกมะพร้าว ดังนี้

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปลูกมะพร้าว											

ภาพที่ ๒๗ แสดงภูมิทินการเพาะปลูกมะพร้าวในตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรอำเภอเสนา พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านแกว มีต้นทุนการผลิตมะพร้าว เป็นเงิน ๑๕,๗๐๐ บาท

ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว ตำบลบ้านแกว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดินปรับพื้นที่ขุดร่องสวน	๑๐,๐๐๐
๒	ค่าพันธุ์มะพร้าวน้ำหอม ๔๐ ต้น ต้นละ ๒๐ บาท	๘๐๐
๓	ค่าปุ๋ย	๓,๐๐๐
๔	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	๕๐๐
๕	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	๕๐๐
๖	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	๕๐๐
๗	ค่าเกลือสมุทร ปีละ ๑๐๐ กิโลกรัมๆ ละ ๔ บาท	๔๐๐
๗	รวมต้นทุน	๑๕,๗๐๐
๘	ผลผลิตราคามะพร้าว ลูกละ ๑๐ - ๑๕ บาท	๔,๐๐๐ ลูก
๙	ราคาผลผลิตที่ขายได้	๔๐,๐๐๐
๑๐	กำไร	๒๔,๓๐๐

(ที่มา : รายงานแสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว พ.ศ.๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในตำบลบ้านแกว ไม่มีมีจุดรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในพื้นที่ ผลผลิตมะพร้าวที่ได้จะขายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงในสวน โดยราคาซื้อขายที่หน้าสวน ประมาณลูกละ ๑๐ - ๑๕ บาท แต่จะนำมาขายปลีกในราคา ๒๐ บาท

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านแกว ไม่มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่

๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ด้านการขาดแคลนน้ำ และภัยแล้ง	การใช้น้ำมากในพื้นที่ ชลประทาน	๑. ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจใช้น้ำน้อย ๒. บริหารจัดการน้ำเพื่อจัดสรรน้ำอย่าง เป็นธรรม โดยมีการปลูกพืชปีละ ๒ ครั้ง และการกำหนดสัดส่วนการน้ำในแต่ละ กิจกรรม	๑๓๒ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล	เร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑.ด้านการผลิตสินค้า	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มอาชีพไม่มีการกำหนด จำนวนการผลิตสินค้าของ กลุ่ม - ไม่มีการใช้เทคโนโลยีหรือ เครื่องจักรในการผลิต 	<p>กลุ่มควรจัดระบบการจัดการกลุ่มให้เป็น ระบบมากขึ้น</p> <p>ให้ความสำคัญและจริงจังในการปรับปรุง ประสิทธิภาพการผลิตที่ทันสมัยแต่ต้นทุน ไม่สูงเข้ามาช่วยในกระบวนการผลิต</p>	๑๓๒ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล	ปานกลาง
๒.ด้านการตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างนวัตกรรมใหม่ของ ผลิตภัณฑ์ยังอยู่ในขอบเขตที่ จำกัด 	<p>กลุ่มควรพัฒนารูปแบบสินค้าให้ตรงตาม ความต้องการของตลาด ปรับปรุงบรรจุ ภัณฑ์ให้สวยงาม รูปลักษณ์ของสินค้าให้มี ความแปลกใหม่ สร้างตราสินค้าให้เป็นที่ รู้จักมากขึ้น</p>	๑๓๒ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล	ปานกลาง

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรและองค์กร เกษตรกร ๑. ด้านการจัดการ	- ผู้ประกอบการยังขาด แนวคิดเชิงธุรกิจ	๑. การสร้างและเพิ่มนวัตกรรมจากภูมิ ปัญญาชาวบ้าน ๒. กลุ่มอาชีพความส่งเสริมให้เกิดช่อง ทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย ๓. กลุ่มอาชีพควรส่งสมาชิกในกลุ่มไป อบรมการขายเพื่อให้เกิดความชำนาญใน ทักษะการขายมากขึ้น	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่ม	ปานกลาง
๒. เครือข่ายวิสาหกิจ	- ขาดการมีส่วนร่วม และ ขาดความรู้ความเข้าใจในการ รวมกลุ่มเพื่อพัฒนาเครือข่าย วิสาหกิจ	สร้างความร่วมมือกันทั้งภาครัฐและเอกชน ในการสร้างจิตวิญญาณในการเป็น ผู้ประกอบการ และมีทักษะการบริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่ม	เร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การเลือกใช้วัตถุดิบ	- แหล่งที่มา ผลผลิต ปริมาณ คุณภาพ การเสื่อมเสีย ตลอดจนการเก็บรักษา วัตถุดิบ	๑. แยกวัตถุดิบที่มีการเน่าเสียหรือปนเปื้อน สารพิษออกทันที ๒. อุปกรณ์ที่ใช้ขนส่งวัตถุดิบ ต้องรักษาความสะอาดให้สม่ำเสมอ ๓. บริเวณที่ใช้เก็บวัตถุดิบ จะต้องรักษาให้มีความสะอาดอยู่เสมอ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่ม	ปานกลาง
๒. การบรรจุภัณฑ์	- ยังไม่มีข้อมูลที่จำเป็น สำหรับการตัดสินใจซื้อ	บรรจุภัณฑ์ต้องทำหน้าที่บอกกล่าวถึงสิ่งต่างๆ ของตัวผลิตภัณฑ์โดยการบอกข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดของตัวสินค้า นอกจากนี้ต้องมีสัญลักษณ์ที่สวยงามสะดุดตา เชิญชวนให้เกิดการตัดสินใจในการซื้อ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่ม	ปานกลาง
๓. การเก็บรักษา	เก็บไว้ได้ไม่นานหรือยังไม่มี การทดสอบการเก็บรักษา	๑. ผลิตภัณฑ์ต้องเก็บในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน หรือที่มีจุลินทรีย์ ปริมาณที่สูง ๒. ป้องกันการเน่าเสียหรือการเสียหายของ ภาชนะบรรจุ ๓. มีการตรวจสอบเป็นครั้งคราว เพื่อให้แน่ใจว่าอาหารนั้นยังเหมาะในการบริโภคและ เป็นไปตามข้อกำหนด	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่ม	ปานกลาง

๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

TOWS Matrix	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
โอกาส (O)	SO	WO
<p>๑. แนวโน้มรัฐบาลและผู้บริโภคเน้นการบริโภคและการผลิตอาหารปลอดภัย</p> <p>๒. เกษตรกรมีการเล็งเห็นการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการปลูกพืชผักปลอดภัย</p> <p>๓. เกษตรกรมีการเล็งเห็นความสำคัญในการปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่</p> <p>๔. เกษตรกรเล็งเห็นความสำคัญจากการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า</p> <p>๕. การเจริญเติบโตของตลาดดิจิทัลช่วยเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน</p>	<p>๑. พัฒนาและเพิ่มศักยภาพโดยประชาสัมพันธ์ข้อดีและประโยชน์ที่ได้รับของโครงการผ่านความสำเร็จจากแปลงต้นแบบในพื้นที่อื่น ๆ ที่สนใจ โดยการบูรณาการกับเครือข่ายชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ</p> <p>๒. พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเกิดการกระจายความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ</p> <p>๓. สร้างโอกาสในการแข่งขันทั้งสินค้าสดและการแปรรูปในตลาด</p> <p>๔. สร้างจุดถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชผักปลอดภัย โดยเน้นที่ด้านการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>๑. จัดอบรมการให้ความรู้ด้านการผลิตต้นทุนต่ำ สินค้าปลอดภัย และการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า</p> <p>๒. การส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการปลูกพืชผักปลอดภัยแทนการปลูกข้าวเพียงอย่างเดียว</p> <p>๓. การพัฒนาแหล่งน้ำและส่งเสริมการใช้น้ำให้เหมาะสมกับพื้นที่และความจำเป็น</p>
ภัยคุกคาม (T)	ST	WT
<p>๑. ภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช, โรคระบาดของพืช) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ(ภาวะโลกร้อน) และดินเสื่อมโทรม</p> <p>๒. ปัญหาการเมืองทำให้นโยบายของรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงขาดความต่อเนื่อง</p>	<p>๑. ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งในกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกรต่าง ๆ เพื่อลดแรงกดดันจากสภาวะการเมืองและการบริหารงานจังหวัด</p> <p>๒. เสนอให้หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ให้ความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ</p>	<p>๑. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำงานเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช, โรคระบาดของพืช, ดินเสื่อมโทรม) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย</p>

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพโดยประชาสัมพันธ์ข้อดีและประโยชน์ที่ได้รับของโครงการผ่านความสำเร็จจากแปลงต้นแบบในพื้นที่อื่นๆที่สนใจ โดยการบูรณาการกับเครือข่ายชุมชนหรือหน่วยงานอื่นๆ

๑.๒ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเกิดการกระจายความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ

๑.๓ สร้างโอกาสในการแข่งขันทั้งสินค้าสดและการแปรรูปในตลาด

๑.๔ สร้างจุดถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชผักปลอดภัย โดยเน้นที่ด้านการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ จัดอบรมการให้ความรู้ด้านการผลิตต้นทุนต่ำ สินค้าปลอดภัย และการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า

๒.๒ การส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการปลูกพืชผักปลอดภัยแทนการปลูกข้าวเพียงอย่างเดียว

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งในกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกรต่าง ๆ เพื่อลดแรงกดดันจากสภาวะการเมืองและการบริหารงานจังหวัด

๓.๒ เสนอให้หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ให้ความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำงานเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช, โรคระบาดของพืช, ดินเสื่อมโทรม) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาเกษตรระดับตำบล

*****

๑ แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย

๑. เกษตรกรมีการลดการใช้สารเคมีในการทำการเพาะปลูก รวมทั้งสามารถวัตถุดิบ หรือสิ่งที่เหลือใช้จากครัวเรือนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒. เกษตรกรมีการทำการเพาะปลูกข้าวมีมาตรฐาน และมีความปลอดภัย

- กลยุทธ์ ๑ ส่งเสริมเกษตรกรให้ลดใช้สารเคมีในการทำการเพาะปลูก

                  โครงการที่ ๑   โครงการส่งเสริมการผลิตสารชีวอินทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช

                  โครงการที่ ๒   โครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัด

                  โครงการที่ ๓   โครงการลดต้นทุนผลิตข้าว

                  กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมเกษตรกรเพาะปลูกข้าวให้ได้มาตรฐาน

                  โครงการที่ ๑   โครงการ GAP ข้าว

๑.๑.๒ ประมง

- เป้าหมาย

เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเลี้ยงปลา และสร้างรายได้เพิ่มให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร

- กลยุทธ์ : ให้ความรู้ด้านการทำการประมง

                  โครงการที่ ๑   โครงการส่งเสริมการเพาะพันธุ์ปลา

๑.๑.๓ ปศุสัตว์

- เป้าหมาย

เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม และสร้างรายได้เพิ่มให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร

                  กลยุทธ์ : ให้ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม

                  โครงการที่ ๑   โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย

เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่ถูกต้อง

                  กลยุทธ์ : ให้ความรู้ด้านการจัดทำแผนวิสาหกิจชุมชน

                  โครงการที่ ๑   โครงการอบรมการจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๒ กลุ่มเกษตรกร

- เป้าหมาย
เพื่อส่งเสริมการผลิตพืชอาหารปลอดภัยจากสารพิษ รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกร, กลุ่มเกษตรกรที่สนใจ
- กลยุทธ์ : ให้ความรู้และจัดสร้างโรงเรือนปลูกผักอินทรีย์
                  โครงการที่ ๑   โครงการส่งเสริมการผลิตพืชผักปลอดภัยสู่วิถีเกษตรอินทรีย์

๑.๒.๓ กลุ่มยุวเกษตรกร

- เป้าหมาย
เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยใช้กระบวนการ “กลุ่มยุวเกษตรกร” ให้สมาชิกยุวเกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร และกระบวนการทำงานกลุ่มยุวเกษตรกร
- กลยุทธ์ : สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน
                  โครงการที่ ๑   โครงการสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกรจัดตั้งใหม่

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย
เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำใช้ด้านการเกษตรอย่างเพียงพอและทั่วถึง
- กลยุทธ์ : สำรวจ และปรับปรุงแหล่งน้ำ เพื่อใช้ในการเกษตร
                  โครงการที่ ๑   โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๑.๓.๒ ที่ดิน

- เป้าหมาย
เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานสู่สากล
- กลยุทธ์
                  กลยุทธ์ที่ ๑ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำงานเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช, โรคระบาดของพืช, ดินเสื่อมโทรม) เพื่อเร่งให้ความช่วยเหลือหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ลดความเสียหาย
                  โครงการที่ ๑   โครงการรณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

๑.๔ การแปรรูปผลผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑.๔.๑ แปรรูปผลผลิต

- เป้าหมาย
เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการส่งเสริมการแปรรูปและถนอมอาหาร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรของตนเอง
- กลยุทธ์ : กลยุทธ์ที่ ๑ การถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปและถนอมอาหาร
                  โครงการที่ ๑   โครงการส่งเสริมการแปรรูปและถนอมอาหาร

๒ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร

ตารางที่ ๓๒ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
			ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
			งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้าเกษตร	๑. โครงการส่งเสริมการผลิตสาร ชีวอินทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช	ตำบลบ้านแกว			๕๐ ราย	๙๘,๗๐๐	๕๐ ราย	๙๘,๗๐๐	๕๐ ราย	๙๘,๗๐๐	๕๐ ราย	๙๘,๗๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอ
	๒. โครงการอบรมการตรวจ วิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัด	ตำบลบ้านแกว			๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอ
	๓. โครงการลดต้นทุนผลิตข้าว	ตำบลบ้านแกว			๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๘๐ ราย	๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอ
	๔. โครงการ GAP ข้าว	ตำบลบ้านแกว											สำนักงานเกษตรอำเภอ
	๕. โครงการส่งเสริมการ เพาะพันธุ์ปลา	ตำบลบ้านแกว			๓๐ ราย		๓๐ ราย		๓๐ ราย		๓๐ ราย		สำนักงานเกษตรอำเภอ และประมงอำเภอ
	๖. โครงการส่งเสริมการเลี้ยง สัตว์	ตำบลบ้านแกว			๓๐ ราย		๓๐ ราย		๓๐ ราย		๓๐ ราย		สำนักงานเกษตรอำเภอ และปศุสัตว์อำเภอ
พัฒนาเกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการอบรมการจัดทำ แผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	ตำบลบ้านแกว			๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		สำนักงานเกษตรอำเภอ
	๒. โครงการส่งเสริมการผลิต พืชผักปลอดภัยสู่วิถีเกษตร อินทรีย์	ตำบลบ้านแกว			๔๐ ราย		๔๐ ราย		๔๐ ราย		๔๐ ราย		สำนักงานเกษตรอำเภอ
	๓. โครงการสนับสนุนกลุ่มยุว เกษตรกรจัดตั้งใหม่	ตำบลบ้านแกว			๑ กลุ่ม	๒๗,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๒๗,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๒๗,๐๐๐	๑ กลุ่ม	๒๗,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอ
พัฒนาพื้นที่และ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำใน เขตชลประทาน	ตำบลบ้านแกว			๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		สำนักงานเกษตรอำเภอ
	๒.โครงการรณรงค์ลดการเผา เศษวัสดุการเกษตรในไร่นา	ตำบลบ้านแกว			๒ ครั้ง	๓,๐๐๐	๒ ครั้ง	๓,๐๐๐	๒ ครั้ง	๓,๐๐๐	๒ ครั้ง	๓,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอ
การแปรรูปผลผลิต และการพัฒนา ผลิตภัณฑ์	๕. โครงการส่งเสริมการแปรรูป และถนอมอาหาร	ตำบลบ้านแกว			๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		๑ กลุ่ม		สำนักงานเกษตรอำเภอ

บรรณานุกรม

- สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา. ๒๕๖๖. ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร ปี ๒๕๖๕/๖
กรมส่งเสริมการเกษตร.(๒๕๖๕). ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร. สืบค้น ๒๐
มิถุนายน ๒๕๖๖, จาก www.doae.go.th
- กรมอุตุวิทยามหาวิทยาลัย. ๒๕๖๕. ปริมาณน้ำฝน เป็นรายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ อำเภอเสนา
จังหวัด พระนครศรีอยุธยา
- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๖). ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สืบค้น
๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖, จาก <http://gisinfo.ddd.go.th/cd>
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๖. แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา.
สืบค้น ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖, จาก <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการผลิตสารชีวอินทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช

*****

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายให้ประเทศเป็นครัวของโลก และเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน ดังนั้นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายดังกล่าวอำเภอเสนาเป็นอำเภอหนึ่งที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ซึ่งเกษตรกรมีการเพาะปลูกพืชแบบไม่หมุนเวียน เป็นผลให้มีการระบาดของแมลงศัตรูพืช และจำเป็นต้องใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ในทางกลับกันแมลงศัตรูพืชก็มีการระบาดรุนแรงมากขึ้นตำบลมานวิชัยได้มองเห็นแนวทางส่งเสริมให้เกษตรกรได้ป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบชีววิธีทดแทนการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียว โดยใช้สารชีวอินทรีย์และศัตรูธรรมชาติในการควบคุมศัตรูพืช ซึ่งจะผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตปลอดภัยจากสารพิษ เป็นที่ต้องการของตลาด สภาพแวดล้อมดีขึ้น ผู้ผลิตและผู้บริโภคสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ถูกต้องและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตสารชีวอินทรีย์ (เชื้อราบิวเวอเรีย) และนำไปใช้ทดแทนสารเคมี
๓. เพื่อให้สภาพแวดล้อมเกิดความสมดุลมากขึ้น
๔. ผลผลิตของเกษตรกรปลอดภัยจากสารพิษ
๕. ลดการระบาดของแมลงศัตรูพืชในแปลงปลูกพืชของเกษตรกร
๖. เพื่อให้เกษตรกรที่ผลิตสารชีวอินทรีย์ (เชื้อราบิวเวอเรีย) มีเงินทุนในการผลิตสารชีวอินทรีย์ อย่างต่อเนื่อง

๓. เป้าหมาย

๑. จัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตเชื้อราบิวเวอเรีย ๑ กลุ่ม ในอำเภอเสนา
๒. ผลิตขยายเชื้อราบิวเวอเรีย จำหน่ายในราคาถูกให้เกษตรกรผู้สนใจ

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลบ้านแฉะ

๖. กิจกรรม

- กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี ๑ ครั้ง จำนวน ๕๐ คน จำนวนเงิน ๑๒,๒๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวัน ๕๐ คนๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท
  - อาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน ๕๐ คน เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
  - ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๖ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
  - ค่าป้ายผ้าชื่อโครงการฝึกอบรม จำนวน ๑ ผืน เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
  - เอกสารประกอบการอบรม จำนวน ๕๐ ชุดๆ ละ ๔๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ จัดทำเชื้อราบิวเวอเรีย เป็นจำนวนเงิน ๘๖,๕๐๐ บาท

- เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด กิโลกรัมละ ๘ บาท ๒,๐๐๐ กก. เป็นเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท
- ถุงพลาสติกกันจับทนความร้อน กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท ๔๐ กก. เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

- คอขวดพลาสติก ๔๐๐ บาท/๑,๐๐๐ อัน ๓,๐๐๐ อัน เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท
- ตู้เขี่ยเชื้อพร้อมหลอดUV และน็อน ตู้ละ ๖,๕๐๐ บาท ๑ ตู้ เป็นเงิน ๖,๕๐๐ บาท
- สำลี (บรรจุ ๔๐๐ กรัม) ม้วนละ ๙๐ บาท ๖๐ ม้วน เป็นเงิน ๕,๔๐๐ บาท
- ตะเกียงแอลกอฮอล์ ใบละ ๕๐ บาท ๒ ใบ เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
- เข็มเขี่ยเชื้อ อันละ ๕๐ บาท ๒ อัน เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
- เมทิลแอลกอฮอล์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ขวดละ ๑๐๐ บาท ๑๐ ขวด เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- หม้อนึ่งความดัน (๖๐ กก.) ๔๐,๐๐๐ บาท/หม้อ ๑ หม้อ เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
- ชั้นวางเชื้อ (๑ ชุด มี ๔ ชั้น) ๓,๐๐๐ บาท/ชุด ๒ ชุด เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
- ชุดเตาแก๊ส พร้อมถังแก๊ส ๓,๐๐๐ บาท/ชุด ๑ ชุด เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- กะละมังพลาสติกมีหูขนาดใหญ่ ๔๕๐ บาท/ใบ ๔ ใบ เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
- ตะกร้าทรงสี่เหลี่ยม ๑๐๐ บาท/ใบ ๔ ใบ เป็นเงิน ๔๐๐ บาท
- มือเสือ ๑๕๐ บาท/อัน ๑ อัน เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
- มุ้งตาข่ายไนล่อน ๔๕๐ บาท/ม้วน ๑ ม้วน เป็นเงิน ๔๕๐ บาท
- ฟ็อกกี้ ๙๐ บาท/อัน ๑ อัน เป็นเงิน เป็นเงิน ๙๐ บาท
- ชั้นกันมด ๕๐ บาท/ ๑ กก. ๑ กก. เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
- ผ้าปิดจมูก ๖๐ บาท/โหล ๑ โหล เป็นเงิน ๖๐ บาท
- ถ้วยรองขาตู้ ๕๐ บาท/ชุด ๒ ชุด เป็นเงิน ๑๐๐ บาท

๗. วิธีดำเนินการ

๑. คัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
๒. ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการและคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน
๓. มอบอุปกรณ์การผลิตเชื้อราบิวเวอเรีย
๔. เกษตรกรผลิตเชื้อราบิวเวอเรีย เพื่อใช้และจำหน่าย

๘. งบประมาณ

รายการ	งบประมาณ
รวมทั้งสิ้น	๙๘,๗๐๐
งบการดำเนินงาน	
๑. ค่าอาหารกลางวัน ๕๐ คนๆ ละ ๗๐ บาท	๓,๕๐๐
๒. อาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท	๒,๕๐๐
๓. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๖ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท	๓,๖๐๐
๔. ค่าป้ายผ้าชื่อโครงการฝึกอบรม จำนวน ๑ ผืน	๖๐๐
๕. เอกสารประกอบการอบรม จำนวน ๕๐ ชุดๆ ละ ๔๐ บาท	๒,๐๐๐
๖. เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด กิโลกรัมละ ๘ บาท ๒,๐๐๐ กก.	๑๖,๐๐๐
๗. ถุงพลาสติกกันจับทนความร้อน กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท ๔๐ กก.	๔,๐๐๐
๘. คอขวดพลาสติก ๔๐๐ บาท/๑,๐๐๐ อัน ๓,๐๐๐ อัน	๑,๒๐๐
๙. ตู้เขี่ยเชื้อพร้อมหลอดUV และน็อน ตู้ละ ๖,๕๐๐ บาท ๑ ตู้	๖,๕๐๐
๑๐. สำลี (บรรจุ ๔๐๐ กรัม) ม้วนละ ๙๐ บาท ๖๐ ม้วน	๕,๔๐๐
๑๑. ตะเกียงแอลกอฮอล์ ใบละ ๕๐ บาท ๒ ใบ	๑๐๐
๑๒. เข็มเขี่ยเชื้อ อันละ ๕๐ บาท ๒ อัน	๑๐๐

รายการ	งบประมาณ
๑๓. เมทิลแอลกอฮอล์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ขวดละ ๑๐๐ บาท ๑๐ ขวด	๑,๐๐๐
๑๔. หม้อนึ่งความดัน (๖๐ กก.) ๔๐,๐๐๐ บาท/หม้อ ๑ หม้อ	๔๐,๐๐๐
๑๕. ชั้นวางเชื้อ (๑ ชุด มี ๔ ชั้น) ๓,๐๐๐ บาท/ชุด ๒ ชุด	๖,๐๐๐
๑๖. ชุดเตาแก๊ส พร้อมถังแก๊ส ๓,๐๐๐ บาท/ชุด ๑ ชุด	๓,๐๐๐
๑๗. กะละมังพลาสติกมีหูขนาดใหญ่ ๔๕๐ บาท/ใบ ๔ ใบ	๑,๘๐๐
๑๘. ตะกร้าทรงสี่เหลี่ยม ๑๐๐ บาท/ใบ ๔ ใบ	๔๐๐
๑๙. มือเสือ ๑๕๐ บาท/อัน ๑ อัน	๑๕๐
๒๐. มุ้งตาข่ายไนลอน ๔๕๐ บาท/ม้วน ๑ ม้วน	๔๕๐
๒๑. ฟ็อกกี้ ๙๐ บาท/อัน ๑ อัน	๙๐
๒๒. ชั้นกันมด ๕๐ บาท/ ๑ กก. ๑ กก.	๑๕๐
๒๓. ผ้าปิดจมูก ๖๐ บาท/โหล ๑ โหล	๖๐
๒๔. ถ้วยรองขาตู้ ๕๐ บาท/ชุด ๒ ชุด	๑๐๐

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการใช้สารเคมี
๒. ผลผลิตของเกษตรกรปลอดภัยจากสารพิษตรงตามความต้องการของตลาด
๓. เกษตรกรสามารถผลิตและใช้เชื้อราชีวเวอเรียได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๔. สภาพแวดล้อมเกิดความสมดุลมากขึ้น
๕. มีเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตขยายเชื้อราชีวเวอเรียอย่างต่อเนื่อง
๖. ปัญหาในการระบาดของศัตรูพืชลดลง

โครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัด

*****

๑. หลักการและเหตุผล

ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลมารวิชัย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการใช้ปุ๋ยเคมีในการทำการเกษตรอย่างกว้างขวาง และใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้โครงสร้างของดินถูกทำลาย สภาพของดินโดยทั่วไปเกิดความเสื่อมโทรม ธาตุอาหารที่มีในดินไม่เพียงพอหรืออาจเกินความต้องการของพืชที่ปลูก ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ไม่เป็นที่น่าพอใจ และเกษตรกรยังไม่เข้าใจในเรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นอย่างมาก ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลมารวิชัย เล็งเห็นถึงความสำคัญในการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อหาธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โปแตสเซียม (N-P-K) เพื่อนำไปใช้คำนวณหาปริมาณการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมในการเพิ่มธาตุอาหารดังกล่าว หรือที่เรียกว่า การใช้ปุ๋ยสั่งตัด จึงเห็นควรให้ดำเนินโครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยสั่งตัดให้แก่เกษตรกร ได้มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ดินในพื้นที่ของตนเองนำไปสู่การลดต้นทุนจากปุ๋ยเคมีได้

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อหาธาตุอาหาร N-P-K ในพื้นที่ทำการเกษตรได้
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้คำนวณหาปริมาณปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับดินในพื้นที่
๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากค่าปุ๋ยเคมี
๔. เพื่อการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรจากดินที่มีความเหมาะสม

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ตำบลบ้านแก้ว จำนวน ๘๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๕. วิธีดำเนินการ

ตรวจวิเคราะห์ดินและถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยสั่งตัดแก่เกษตรกร

๖. สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านแก้ว

๗. งบประมาณ

รายละเอียดดังนี้

- ใช้จ่ายตรวจวิเคราะห์ดิน จำนวน ๒ ชุดๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
  - เอกสารประกอบการอบรม จำนวน ๑๐๐ ชุดๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
  - อาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๐๐ ชุดๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
  - ค่าตอบแทนวิทยากร ๖ ชั่วโมงๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
  - เอกสารประกอบการบรรยาย/อื่นๆ เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- (ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้)

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อหาธาตุอาหาร N-P-K ในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง
๒. เกษตรกรนำความรู้ที่ได้ไปใช้คำนวณหาปริมาณปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับดินในพื้นที่
๓. เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตจากค่าปุ๋ยเคมี
๔. ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นจากการใช้ปริมาณปุ๋ยที่เหมาะสมมากขึ้น

โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว

*****

๑. หลักการและเหตุผล

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน เกษตรกรประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง เพราะต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก อีกทั้งความไม่แน่นอนของราคาพืชผลทางการเกษตร จึงทำให้เกษตรกรขาดทุนหรือได้กำไรไม่เท่าที่ควร แนวทาง การแก้ไขปัญหาแนวทางหนึ่งคือการลดต้นทุนการผลิตโดยการลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก มุ่งเน้นให้เกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หากมีการนำแนวทางเหล่านี้ไปปฏิบัติคาดว่าจะสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ในระดับที่น่าพอใจ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวอย่างเหมาะสม

๓. เป้าหมาย

๑. ดำเนินการในพื้นที่ ๑๖ ตำบล เกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๔๘๐ ราย
๒. มีแปลงเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๑๖ แปลง ๆ ละ ๑๐ ไร่
๓. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงาน จำนวน ๑๒ ครั้ง เกษตรกรจำนวน ๔๘๐ ราย
๔. ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน จำนวน ๑๒ ครั้ง เกษตรกรจำนวน ๔๘๐ ราย

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ ๑๓๖ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล

๕. ระยะเวลา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

๖. กิจกรรม

๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุน จำนวน ๓ ครั้ง/ปี
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบด้านการลดต้นทุนการผลิตตำบลละ ๑ แปลง ๆ ละ ๑๐ ไร่
๓. จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงาน จำนวน ๓ ครั้ง/ปี
๔. ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน จำนวน ๓ ครั้ง/ปี

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุน
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบด้านการลดต้นทุนการผลิตตำบลละ ๑๐ ไร่
๓. จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จการลดต้นทุนการผลิตข้าว
๔. ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนและจัดทำแปลงพยานกรรมและเตือนการระบาดของศัตรูข้าว

๕. ติดตามและประเมินผล

๖. ประชาสัมพันธ์

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒	งบประมาณ	๖๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ	๖๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ	๙๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๕	งบประมาณ	๙๐,๐๐๐	บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรจำนวน ๔๘๐ รายได้รับการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุน
๒. มีแปลงเรียนรู้ต้นแบบด้านการลดต้นทุนการผลิตตำบลละ ๑ แปลง ๆ ละ ๑๐ ไร่
๓. เกษตรกรจำนวน ๔๘๐ รายได้ฝึกอบรมและศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จการลดต้นทุนการผลิตข้าว
๔. เกษตรกรจำนวน ๔๘๐ รายได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน และมีการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนและจัดทำแปลงพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ตำบลละ ๑ ศูนย์

โครงการ GAP ข้าว

*****

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่ต้องผลิตข้าวให้ได้ปริมาณมากทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีในการกำจัดแมลงและศัตรูพืชและใช้ปุ๋ยเคมีในการเร่งผลผลิต ทำให้ผู้บริโภคได้รับสารเคมีเข้าไปสะสมในร่างกายและทำลายสุขภาพในเวลาต่อมา ทั้งยังก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบการผลิตจากเกษตรใช้สารเคมี เป็นเกษตรที่มีระบบการผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษ โดยการให้ความรู้ในการปลูกข้าวที่ปลอดภัยตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) และส่งเสริมให้แปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร เพื่อจัดจำหน่ายให้กับเกษตรกรและคนในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรโดยการแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสารจากโรงสีข้าวชุมชน โดยมีรายได้มากกว่าการขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสี
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและขยายพื้นที่การปลูกข้าวปลอดสารพิษมากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อให้ผู้บริโภคได้ซื้อข้าวสารราคาถูกกว่าท้องตลาด ทำให้ลดรายจ่าย
๔. เพื่อให้เกษตรกรมีสุขอนามัยที่ดีขึ้น เนื่องจากไม่ใช้สารเคมี
๕. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การจัดการด้านการตลาด ต้นทุนการผลิต และการบริหารจัดการด้านการบัญชีและการเงิน
๖. เพื่อส่งเสริมการขายและตลาดข้าวของเกษตรกรไปยังผู้บริโภค

๓. เป้าหมาย

๑. ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษเกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practice) จำนวน ๑๐๐ ราย
๒. กิจกรรมด้านการส่งเสริมการตลาดและการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร สามารถส่งเสริมด้านการตลาดและการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรให้เกษตรกรได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตัน
๓. กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรจำหน่ายข้าวปลอดภัยจากสารพิษสู่ผู้บริโภค

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ ๑๓๖ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล

๕. ระยะเวลา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

๖. แผนการดำเนินงาน

๑. รับสมัครตัวแทนเกษตรกร
๒. จัดอบรมตราหลักการจัดการคุณภาพ GAP พืช
๓. ตรวจสอบประเมินแปลงที่ยื่นขอคำร้อง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการผ่านอาสาสมัครเกษตร
๒. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษด้วยระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP ข้าว)
๓. ประชาสัมพันธ์คัดเลือกเกษตรกร

๔. พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ ช่องทางตลาดและการจำหน่ายข้าว
๕. ให้คำแนะนำ ติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ปัญหาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
๖. สรุปผลและประเมินผล

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๘.๑ เกษตรกรสามารถขยายพื้นที่ในการปลูกข้าวปลอดสารพิษเพิ่มมากขึ้น
- ๘.๒ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสารจากโรงสีข้าวชุมชน
- ๘.๓ เกษตรกรได้เรียนรู้การจัดการด้านการตลาด และการบริหารจัดการด้านการบัญชีและการเงิน
- ๘.๔ เกษตรกรผู้ผลิตมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น ผู้บริโภคมีข้าวปลอดภัยจากสารพิษบริโภค
- ๘.๕ เกษตรกรมีแหล่งและช่องทางจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น
- ๘.๖ ผู้บริโภคซื้อข้าวสารในราคาถูกลงกว่าท้องตลาด

โครงการส่งเสริมการเพาะพันธุ์ปลา

*****

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอเสนามีสภาพพื้นที่อำนวยต่อการเลี้ยงปลา และเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการขุดบ่อเลี้ยงปลากันในพื้นที่การเกษตรของตน แต่เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้ การวางแผนที่เหมาะสม อีกทั้งยังขาดแคลนพันธุ์ปลาที่ตลาดต้องการ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการฝึกอบรมความรู้ และการขยายพันธุ์ อีกทั้งยังเป็นจุดสาธิตให้กับเกษตรกรในตำบลบ้านแฉะและตำบลใกล้เคียง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเลี้ยงปลา
๒. เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้เพิ่มขึ้น
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีพันธุ์ปลาพันธุ์ดีตรงตามที่ต้องการราชการส่งเสริม
๔. เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการเลี้ยงปลาตามความต้องการของตลาด

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาของอำเภอเสนา

๔. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเสนา

๕. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๖. แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรเพื่อทำการอบรมการเลี้ยงปลา
๒. จัดตั้งศูนย์ผลิตพันธุ์ปลา
๓. จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและฝึกปฏิบัติจากของจริง

๗. วิธีการดำเนินงาน

รายละเอียดโครงการ

๑. จัดทำสารสาธิตเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติ
๒. จัดทำการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร
๓. ทัศนศึกษาดูงานเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและการตลาด

การบริหารโครงการ

๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา
๓. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. กลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๘. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และกองทุนต่างๆ ในพื้นที่

แผนการใช้เงิน

๑. ค่าปัจจัยการผลิตการเพาะพันธุ์ปลา
๒. ค่าอาหารและเครื่องมือในการจัดอบรม
๓. ค่าการศึกษาดูงาน

๙. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

๑. ทำให้เกษตรกรมีความรู้ในด้านการเลี้ยงปลาอย่างถูกวิธี
๒. เกษตรกรมีพันธุ์ปลาที่มีคุณภาพ
๓. ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม

๑. เกษตรกรมีศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาไว้ให้บริการชุมชนตลอดไป
๒. หากใช้พันธุ์ปลาที่มีคุณภาพจะช่วยลดต้นทุนค่าอาหาร และขายได้ราคา
๓. ทำให้เกษตรกรมีพันธุ์ปลาที่ดีตรงตามที่ทางราชการส่งเสริม

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์

*****

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรเริ่มหันมาให้ความสนใจด้านการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค และสุกรมากขึ้น แต่ยังคงขาดความรู้และความเข้าใจในการเลี้ยงที่ถูกต้อง ขาดพันธุ์สัตว์พันธุ์ดี ดังนั้น จึงควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการจัดการฝึกอบรมการเลี้ยงอย่างถูกวิธีและแจกพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีตามที่ราชการส่งเสริม เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรมีอาชีพการเลี้ยงสัตว์ที่ยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเลี้ยงและการป้องกันกำจัดโรคสัตว์
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีพันธุ์สัตว์พันธุ์ดี

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ของอำเภอเสนา

๔. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเสนา

๕. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๖. แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรเพื่อทำการส่งเสริมการอบรมการเลี้ยงและป้องกันกำจัดโรคสัตว์
๒. จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร
๓. จัดหาพันธุ์สัตว์พันธุ์ดี ตรงตามที่ราชการส่งเสริมแจกจ่ายแก่เกษตรกร

๗. วิธีการดำเนินงาน

รายละเอียดโครงการ

๑. จัดทำการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านการเลี้ยงและป้องกันกำจัดโรคสัตว์
๒. จัดพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีแจกจ่ายแก่เกษตรกร
๓. ทัศนศึกษาดูงานเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและการตลาด

การบริหารโครงการ

๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา
๓. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. กลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๘. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ และ กองทุนต่างๆ ในพื้นที่

แผนการใช้เงิน

๑. ค่าปัจจัยการฝึกอบรมการเลี้ยงและป้องกันกำจัดโรคสัตว์
๒. ค่าอาหารและเครื่องมือในการจัดอบรม
๓. ค่าพันธุ์สัตว์พันธุ์ดี

๙. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

๑. เกษตรกรมีความรู้ในการเลี้ยงและป้องกันกำจัดโรคสัตว์
๒. เกษตรกรมีพันธุ์สัตว์พันธุ์ดีไว้เลี้ยงในอำเภอ

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม

๑. เกษตรกรมีความรู้ในการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างถูกต้องมากขึ้น
๒. เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการประกอบอาชีพด้านการเลี้ยงสัตว์มากขึ้น
๓. เพื่อเป็นจุดสาธิตทางด้านการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกร

โครงการ อบรมการจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

*****

๑. หลักการและเหตุผล

๑. วิสาหกิจชุมชนเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในการผลิตสินค้าและบริการ ที่เกิดจากการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ของคนในชุมชนบนพื้นฐานของความรู้ ทุน ทรัพยากร ประสพการณ์ ตลอดจนศักยภาพของชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้และให้ชุมชนพึ่งตนเองได้มากกว่าการมุ่งหาผลกำไรสูงสุด

๒. จากการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนพบว่า กิจกรรมวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาวะที่ไม่เข้มแข็ง ต้องการการพัฒนาในการประกอบกิจการ

๓. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและก้าวหน้านั้น จำเป็นจะต้องมี”แผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน” ที่มีกระบวนการขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถตอบสนองหรือแก้ไขปัญหาที่วิสาหกิจชุมชนต้องการพัฒนาให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าที่สูงขึ้น

๔. แผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนจึงเป็นเสมือนเครื่องมือสำคัญที่วิสาหกิจชุมชน สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนา กิจการ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาโดยสมาชิกวิสาหกิจชุมชนเอง หรือใช้ในการขอรับการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หรือเชื่อมโยงกับโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมการเกษตรอื่นๆ ที่ตรงกับประเด็นความต้องการในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและก้าวหน้า
๒. เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำแผนวิสาหกิจชุมชนได้อย่างถูกต้อง

๓. เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจอำเภอสนา

๔. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอสนา

๕. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๖. แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรเพื่อทำการส่งเสริมการอบรมการเลี้ยงและป้องกันกำจัดโรคสัตว์
๒. จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร
๓. จัดหาพันธุ์สัตว์พันธุ์ดี ตรงตามที่ราชการส่งเสริมแจกจ่ายแก่เกษตรกร

๗. วิธีการดำเนินงาน

การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน

๑. เป็นการบรรยายให้ความรู้ การฝึกการนำกิจกรรมที่วิสาหกิจชุมชนต้องการดำเนินการมาเขียนแผนพัฒนากิจการ และทดลองนำไปปฏิบัติจริง
๒. ติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนที่ได้นำไปดำเนินการ
๓. เสวนาร่วมกันเพื่อทราบถึงปัญหาและร่วมหาแนวทางแก้ไข เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นระยะตามแต่การตกลงร่วมกัน

๘. ผลที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร

เกษตรกรหรือผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนสามารถนำความรู้ และแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนที่ได้จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ไปใช้ในการพัฒนากิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ส่งผลให้กิจการวิสาหกิจชุมชนมีความยั่งยืน

โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน

*****

๑. หลักการและเหตุผล

น้ำเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมวลมนุษยชาติ ความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น เพื่อการอุปโภค - บริโภค เพื่อการเกษตร และเพื่อการอุตสาหกรรม ตามประชากรที่เพิ่มขึ้น และการขยายตัวของชุมชน เพื่อการบริหารจัดการน้ำชลประทานให้มีความมั่นคงและยั่งยืน สามารถรองรับการเจริญเติบโตของประเทศไทยในอนาคต จึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา นำมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำชลประทานเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานและชุมชนผู้ใช้น้ำได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การดำเนินงานการบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วม

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรตรงตามความต้องการ

๓. เป้าหมาย

จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ๑๖ กลุ่ม สมาชิกกลุ่มละ ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ ๑๓๒ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล

๖. กิจกรรม

๑. การสร้างความเข้าใจการมีส่วนร่วม โดยการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงาน ให้แก่เจ้าหน้าที่ เกษตรกรผู้ใช้น้ำ องค์กรส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับความเข้าใจ
๒. การจัดทำข้อตกลงการมีส่วนร่วม
๓. การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) โดยมีการนัดประชุมสมาชิกผู้ใช้น้ำในคูส่งน้ำสายเดียวกัน และคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม โดยสมาชิกเป็นผู้คัดเลือก การดำเนินการบริหารจัดการน้ำเป็นไปในทางเดียวกัน และขึ้นบัญชีกับชลประทาน
๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน
๕. การจ้างเหมางานบำรุงรักษาแก่กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน
๖. การมีส่วนร่วมในการส่งน้ำบำรุงรักษา การบริหารจัดการน้ำชลประทานให้แก่พื้นที่ส่งน้ำ และการบำรุงรักษา

อาคารชลประทาน

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมแกนนำเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำ
๒. คัดเลือกกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ
๓. ถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการน้ำให้แก่สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ
๔. ปรับปรุงและพัฒนาคู - คลอง
๕. กำหนดช่วงการทำนาให้สอดคล้องกับการปลูกของแต่ละพื้นที่
๖. ให้มีการจัดรอบเวรการทำนาปรัง

๗. กำหนดกติกาการใช้น้ำและบังคับใช้อย่างจริงจัง โดยกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒ งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๔ งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการชลประทาน มีการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้จักคุณค่าของน้ำ

๙.๒ เกษตรกรได้รับน้ำอย่างทั่วถึง และยุติธรรม

๙.๓ ลดปัญหาการขัดแย้งระหว่าง เกษตรกร กับเกษตรกร และ เกษตรกร กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๙.๔ เกษตรกรมีรายได้มั่นคง และรายได้สูงขึ้น

๙.๕ กำหนดเวลาทำกิจกรรมร่วมกันได้แน่นอน เช่น การปลูกพืช ในฤดูฝน ฤดูแล้ง ทำแผนกิจกรรม

โครงการรณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

*****

๑. หลักการและเหตุผล

จากวิกฤตหมอกควันปกคลุม และเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กทั่วทุกพื้นที่ จึงเกิดการรณรงค์ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร โดยเน้นให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุน และเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้กลไกของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ร่วมกับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน และเครือข่าย ศพก. อื่น ๆ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเผาเศษวัสดุการเกษตรและมลภาวะสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

๑. จัดงานรณรงค์ไม่เผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา จำนวน ๑๖ ครั้ง
๒. ประชาสัมพันธ์เรื่องการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร เดือนละ ครั้ง

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ – ๒๕๖๖

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ ๑๓๒ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล

๖. กิจกรรม

๑. งานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่เกษตร
๒. การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดงานรณรงค์ไม่เผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา
๒. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เดือนละ ๑ ครั้ง

๘. งบประมาณ

ปี ๒๕๖๒	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท
ปี ๒๕๖๕	งบประมาณ	๒๐,๐๐๐	บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรได้รับความรู้ผ่านสื่อวิทยุ/สื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เดือนละ ๑ ครั้ง
๒. ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน
๓. รักษาสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลระบบนิเวศในชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการส่งเสริมการแปรรูปและถนอมอาหาร

*****

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรเริ่มหันมาให้ความสนใจด้านการเกษตรกันมากขึ้น แต่มักขายได้ในราคาค่อนข้างต่ำเนื่องจากผลผลิตมักออกมามาก จนล้นตลาด จึงต้องขายในราคาถูก หากเก็บไว้ผลผลิตอาจเน่าเสียได้ ทำให้เกษตรกรมีรายได้น้อย การแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถทำได้แบบยั่งยืน โดยการให้เกษตรกรร่วมกันจัดตั้งกลุ่มถนอมอาหารและแปรรูปอาหาร เพื่อเป็นการเพิ่มมาตรฐานสินค้า ทำให้มีราคาที่สูงขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการส่งเสริมการแปรรูปและถนอมอาหาร
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรที่สนใจ

๔. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเสนา

๕. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๖

๖. แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรเพื่อทำการส่งเสริมการแปรรูปและถนอมอาหาร อำเภอเสนา
๒. จัดตั้งกลุ่มการแปรรูปและถนอมอาหาร
๓. จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและฝึกปฏิบัติจากของจริง

๗. วิธีการดำเนินงาน

รายละเอียดโครงการ

๑. จัดทำสารคดีเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติ
๒. จัดทำการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร
๓. ทัศนศึกษาดูงานเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและการตลาด

การบริหารโครงการ

๑. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านแฉะ
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา
๓. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. กลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๘. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการเกษตร และกองทุนต่างๆ ใน

พื้นที่

แผนการใช้เงิน

๑. ค่าปัจจัยการผลิตการแปรรูปและถนอมอาหาร
๒. ค่าอาหารและเครื่องมือในการจัดอบรม
๓. ค่าการศึกษาดูงาน

๙. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

๑. ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรมีความรู้ในการแปรรูปและถนอมอาหาร

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม

๑. เกษตรกรสามารถพัฒนาศักยภาพอาหารไทยให้มีคุณค่าและเป็นที่ต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น
๒. ผลผลิตทางการเกษตรไม่ล้นตลาด

ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์ SWOT ตำบลบ้านแก้ว อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>๑. มีประชากร ๔,๒๓๙ คน จำนวน ๑,๓๗๔ ครัวเรือน</p> <p>๒. มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒ กลุ่ม, กลุ่มแม่บ้าน จำนวน ๑ กลุ่ม</p> <p>๓. มี Smart Farmer ต้นแบบของสำนักงานเกษตรอำเภอ ซึ่งเป็น Trainer Smart Farmer ระดับอำเภอของ กศน.</p> <p>๔. พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน (เจ้าเจ็ด – บางยี่หน, ผักไห่)</p> <p>๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทานได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๖. สินค้าด้านการเกษตรมีความหลากหลาย เช่น ข้าว ไม้ผล พืชผัก</p>	<p>๑. เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๒. คุณภาพของผลผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด</p> <p>๓. เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ</p> <p>๔. เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในการปรับปรุงและบำรุงดินอย่างถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเจ้าของพื้นที่เอง</p> <p>๖. เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก</p>
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>๑. รัฐบาลให้การสนับสนุนและความสำคัญกับภาคการเกษตรมาโดยตลอด</p> <p>๒. ผู้บริโภคมีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยและสินค้าเกษตรอินทรีย์</p> <p>๓. มีเส้นทางคมนาคมสะดวกสบาย และเป็นพื้นที่ติดต่อกับอำเภอบางซ้าย</p> <p>๔. มีระบบชลประทานเข้าถึงทุกพื้นที่ทำการเกษตร</p>	<p>๑. ราคาปัจจัยการผลิตค่อนข้างสูง</p> <p>๒. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน</p> <p>๓. ตลาดรองรับสินค้าในพื้นที่มีไม่เพียงพอ</p> <p>๔. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช</p> <p>๕. การประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง และอุทกภัย</p> <p>๖. เกษตรกรนิยมใช้สารเคมี เป็นหลักในการแก้ปัญหา</p> <p>๗. อัตราค่าเช่าสูงไม่สมดุลกับราคาผลผลิตในปัจจุบัน</p> <p>๘. พื้นที่ทำการเกษตรบางส่วนอยู่นอกเขตชลประทาน (นอกคันกั้นน้ำ) ทำให้เกิดความเสียหายเมื่อถึงฤดูน้ำหลาก</p>